Jaargang 110. Vrijdag, 20 Junij 1851. No. 49.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 2den Julij 1851, des voormiddags te elf uur, zal, in een der Vertrekken van het AKADEMIEGEBOUW te *GRONINGEN*, door **CURATOREN** der **HOOGESCHOOL** te *GRONINGEN*, in het bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

Het **AFBREKEN** van een GEDEELTE van het **AKADEMISCH ZIEKENHUIS** te *GRONINGEN* en het **INRIGTEN** van dit **GEBOUW** en de daar achter gelegene **LOKALEN**, waarin vroeger het **KABINET** van **NATUURLIJKE HISTORIE**, tot een **ALGEMEEN PROVINCIAAL, STADS en AKADEMISCH GASTHUIS**, met de LEVERANTIE van al de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen: te Groningen in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wed. BONTEKOE, TEN HAVE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den kastelein PLAAT in het Blaauwe Paard, bij den kastelein VISSER in de Zon, bij den kastelein HOLSHEIMER op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, en bij den kastelein VAN WARTUM in de Altena; te Zoutkamp bij den kastelein KNOL; te Warfhuizen bij de wedw. ELINGA; te Winsum bij de wedw. WIERSEMA; te Onderdendam in het GEMEENTEHUIS en in het ZIJLVESTERHUIS; te Bedum bij de wedw. J. J. WEG; te Appingedam bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te Delfzijl bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te Ten Boer in het GEMEENTEHUIS; te Termunterzijl bij den ZIJLWAARDER; te Martenshoek bij de wedw. MEURS; te Zuidbroek bij den kastelein MONKHOST; te Winschoten bij den kastelein WISSEMAN; te Nieuwe Schans bij den kastelein SMIT; te Veendam in het GEMEENTEHUIS; te Grijpskerk bij den kastelein DE BOER, en te Zuidhorn bij de wedw. OSSENTJUK.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, te *Groningen*.

GRONINGEN, 19 Junij 1851.

De Curatoren der Hoogeschool te Groningen:
VAN LIMBURG STIRUM.
Ter ordonnantie van dezelve,
J. H. GEERTSEMA, Cz.,
Secretaris.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 23sten Junij 1851, des middags te 12 uur, in een der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de *Provincie Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

1. Het herstellen van eenige vakken Steenglooijing aan de Zeeweringen ten noordwesten van Delfzijl, in de Zuidwenning tusschen den Ketel no. 6 en hoofd no. 8. In twee perceelen.

(Te besteden ieder perceel afzonderlijk en in massa.)

2. Het herstellen van het houten Schermwerk ten noordwesten van Delfzijl, in de Zuidwenning tusschen de hoofden no. 3 en 5, in den jare 1851.

Deze aanbestedingen zullen geschieden *bij enkele Inschrijving.*

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den Kastelein VISSER, in de Zon; bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den Kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den Kastelein KNOL; te *Warfhuizen* bij de wedw. ELINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam* in het Gemeentehuis en in het Zijlvesterhuis; te *Bedum* bij de weduwe J. J. WEG; te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te *ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHOST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den Kastelein SMIT; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij den Kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn* bij de wedw. OSSENTJUK.

De aanwijzing in *loco* zal plaats hebben den 17den Junij, 1851; zullende voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat J. A. VAN ESSEN en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, beide te Groningen, nadere informatiën te bekomen zijn.

GRONINGEN, 10 Junij 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd
VAN LIMBURG STIRUM.

De STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **passagie** over de KLAPBRUG te *OUDEZIJL*, bij de *NIEUWE SCHANS*, voor **Rijtuigen** en **Vee** van af MAANDAG den 23sten dezer tot nader bekendmaking zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 16 Junij 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.:
VAN LIMBURG STIRUM.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 12den Junij 1851, no. 8, gearresteerd en invorderbaar verklaard eerste gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER van het PATENTREGT over het dienstjaar 18 50/51, van deze Gemeente, bevattende de Slijters, Tappers, Kroeg- en Koffijhuishouders, genoemd bij No. 37—40 van Tabel XIV der Wet op de Patenten van den 21sten Mei 1819 (*Staatsblad* no. 34), op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, vrijgesteld van Zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen.*

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 19den Junij 1851.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

LEVERANTIE AAN HET STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn om aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende de tweede zes maanden van het jaar 1851, bij inschrijving, de onderstaande **LEVENSMIDDELEN** of **VOORWERPEN** te leveren, als:

1) RUND- en KALFSVLEESCH;
2) BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL;
3) GROVE- en PARELGORT;
4) BOTER;
5) KAARSEN;
6) KOFFIJ, THEE en SUIKER;
7) RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
8) JENEVER;

Dat de Voorwaarden van Levering aan het Stads Ziekenhuis ter lezing liggen, met de Monsters van alle Artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. — De gesloten Biljetten van Inschrijving, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór of op DONDERDAG den 26sten Junij 1851 aan het Gesticht worden bezorgd.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

BATAVIA, 23 April.

Men meent dat de heer *Rochussen*, na overgave van het bestuur, nog eenigen tijd op Java zal verblijven, ten einde de bevalling zijner vrouw af te wachten, welke in Junij of Julij moet plaats hebben.

— Eene tweede aanplant van tweede gewassen in de afdeelingen Damak en Grobogan, waarvoor het zaad van 's Landswege kosteloos is verstrekt, is van een zeer gunstig gevolg geweest; zoodat thans de levensmiddelen aldaar overvloedig voorhanden zijn en de djagong en kotella voor eenen zoo geringen prijs te bekomen zijn, dat een volwassen persoon zich voor twee duiten daags kan voeden.

— Uit Singapore wordt gemeld, dat de cholera zoowel daar als op andere plaatsen zich in zorgwekkende mate begon uit te breiden, doch hetgeen, althans te Singapore, voor het oogenblik nog grootere vrees inboezemde, waren de menigte tijgers, die op het eiland rondzwierven; in het distrikt Sirangong alleen waren binnen den tijd van weinige weken meer dan 30 menschen door de tijgers weggeroofd en dat veelal op helderen dag en uit geheele gezelschappen arbeiders, die op het veld rotting sneden. Men heeft belangrijke premiën op het dooden van tijgers uitgeloofd.

NOORD-AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 23 Mei.

De gemeente Drenthe, in Michigan, heeft berigt ontvangen, dat haar uit Nederland beroepen leeraar ds. *Smit* zich tot de overkomst gereed maakt, benevens onderscheidene gezinnen met hem, zoo zegt de *Hollander.*

— Volgens de Livingston's Law Register practiseren 477 advokaten in Wisconsin. Hiervan heeft Milwaukie er 110 en Sheboygan 15, of voor elke plaats gemiddeld één op de 180 inwoners.

— De hoogste tax, welke door eenig persoon in de stad New-York betaald wordt, geschiedt door *Wm. B. Astor.* Verleden jaar betaalde hij in de stedelijke kas de som van drieëntwintig duizend achthonderd eenennegentig dollars voor taxes. De geschatte waarde zijner goederen in deze stad beloopt drie millioen zeshonderd duizend dollars.

— In den loop der verloopene maand zijn 31,205 landverhuizers in New-York aangekomen, — juist tweemaal zoo veel als in April 1850. Er kwamen namelijk uit Engelsche havens 22,924; uit Fransche havens 4083; uit Bremen 2044; uit Chagres 1049; uit Hamburg 575; uit Antwerpen 220; uit *Amsterdam* 238, en uit andere havens 132.

— *Jenny Lind* bevindt zich andermaal in New York en geeft thans hare afscheids-concerten. Men zal de ongehoorde ontvangsten van *Barnum* best berekenen kunnen, wanneer men de kosten in aanmerking neemt, welke gedurende de reis door de Unie door hem gemaakt werden. De gansche *Jenny Lind*-troep bestond uit 40 personen. Onder deze kreeg er een 1000 doll. per avond, twee 1000 doll. per week, eenige 100 doll. per dag en zoo voorts van 10, tot 5 en 2 dollars per dag, benevens alles vrij. Dit maakt eene gezamenlijke uitgave van circa 3000 doll. per dag, hetzij er gereisd, gezongen of niets gedaan werd. *Barnum* liet de Zweedsche nachtegaal zich met niets bekommeren; in Louisville betaalde hij dagelijks 75 doll. voor haar kost. Desniettemin zal *Jenny Lind* nog achtmaalhonderd duizend à een millioen dollars mede uit Amerika nemen, van welke, zoo men zegt, een gedeelte bestemd is tot vestiging van vrije scholen in Zweden. Zij heeft van het brand departement te New-York een schriftelijk bewijs van dankzegging in eene gouden lijst en eene prachtuitgave van *Audubon's* werk, geteld: *vogelen van Amerika*, in 7 deelen ten geschenke ontvangen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 15 Junij.

De Bondsvergadering heeft eergisteren weder eene zitting gehouden, die echter slechts kort geduurd heeft.

Pruissen stelt de benoeming voor van eene commissie van vijf leden, om de vraag te onderzoeken, of de „Duitsche vloot" al of niet behouden zal worden, en, zoo *niet*, om dan de voorwaarden te vernemen, onder welke de Duitsche zeeoever-staten de vloot, die natuurlijk niet in het bezit van vreemde behoort over te gaan, zouden kunnen overnemen. Aan dit voorstel zal gevolg gegeven worden.

De voorzitter der Bondsvergadering, graaf *v. Thun*, heeft een bezoek bij prins *v. Metternich*, op den Johannesberg, afgelegd.

— Op een met beetwortel beplant veld in het Maagdenburgsche, nabij de grens van Altenwedding, is dezer dagen de grond op vele plaatsen gebarsten, uit welke reten alstoen zulk eene massa rook en zwaveldamp te voorschijn kwam, dat meer dan 100 morgen beetwortel vernield en eene schade van 4000 th. veroorzaakt werd. Op eenen afstand geloofde men aan brand en zond de brandspuiten af. Men gelooft, dat deze grondscheuren in verband staan met eene naburige steenkolenmijn.

HAMBURG, 15 Junij.

De senaat van deze stad heeft, nadat haar verzoek, om een gedeelte der Oostenrijksche troepen uit die stad terug te trekken, bij den veldmaarschalk *von Legeditsch* geen gehoor had gevonden, naar Weenen, Berlijn en Frankfort een protest gezonden tegen de vermeerderde bezetting van Hamburg. Het is waarschijnlijk, dat dit protest bij de Duitsche hoven weinig indruk zal maken, en dat de Oostenrijksche bezetting niet zal worden verminderd.

BERLIJN, 17 Junij.

De prins *Paskewitsch* is gisteren hier aangekomen en heeft zich onverwijld naar Potsdam begeven; hij is door den Keizer van Rusland belast den Koning van Pruissen diens dank over te brengen voor de benoeming tot Pruissisch veldmaarschalk.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 14 Junij.

Vrijdag heeft lord *Russell* door het Huis vergunning gekregen om wets-ontwerpen aan te bieden ter verbetering der regtspleging. Dit wekt eene groote belangstelling, daar, — gelijk men weet, — de regtspleging in Engeland veel te wenschen overlaat.

Lord *J. Russell* stelde o. a. voor, dat de wedde van den lord-kanselier van 14,000 op 10,000 £ 's jaars zou worden verminderd en die van den meester der rolle op 6000 in plaats van 7000 £; terwijl de bezuiniging, aldus verkregen, ter tegemoetkoming zou strekken van de bezoldiging der twee regters van appèl, die men benoemen wilde.

— Het bal bij de Koningin in de kleederdragt der 17de eeuw is, zoo als men verwachtte, buitengewoon prachtig geweest, en de beschrijving der costumes vult bijna drie kolommen van den *Times.* Omstreeks 9 uur kwamen de gasten aan, en duurde dit tot 11 uur. H. M. was gedost in le grand habit de cour de *Louis XIV.* Het onderkleed was geweven gouden stof en rijk versierd. Prins *Albert* droeg een goud lakensche pourpoint. Vier buitengewoon schoone smaragden prijkten als broche op den boezem der Koningin. De hertog *van Wellington* droeg het militaire gewaad der eeuw: scharlaken met goud afgezet en kanten aan de knieën. De Turksche ambassadeur verscheen in nationale kleederdragt. De rijke miss. *Burdet Couts* onderscheidde zich door een allerprachtigste diadeem van emeralds, en een schouderband van hetzelfde.

— In eene vergadering, voor eenige dagen alhier, onder het voorzitterschap van sir *Moses Montefiore* gehouden, is het tot stand brengen van de oprigting van een standbeeld voor sir *Robert Peel*, door die hoofdstad, opgedragen aan eene commissie van twaalf leden, en zijn de kosten op 2000 ponden sterl. bepaald.

— De hertog *van Devonshire* heeft een zilveren ketting op de tentoonstelling ingezonden, in den vorm van eene slang, waarvan de ringen in diameter een duim dik zijn, benevens een papegaai mede van zilver en in zijne natuurlijke grootte; de vederen van dien vogel bestaan uit eenige honderden robijnen, terwijl op de borst zes edelgesteenten schitteren, van ¾ duim lengte. Dit kunstwerk heeft eene waarde van 30 000 £.

— De *Times* deelt eene vergelijkende opgaaf mede tusschen de prijzen der granen te Londen en te Parijs, in verband tot de broodprijzen. De hoogste koers van 1ste kwaliteit granen is te Parijs 24,50 fr. de halve hectolitre, hetwelk gelijk staat met 38 shill. per quarter. Nu is de hoogste prijs te dezer stede slechts 36 shill. per qrt., waaruit volgt, dat het graan te Parijs 21 pCt. duurder is.

De prijs van het brood 1ste kwal. is te Parijs 26 c. per kilo, hetgeen gelijk staat met 4½ d. het brood van 4 Engelsche ponden; en daar de prijs van het brood te Londen nu 7½ d. de 4 Eng. ponden is, zoo volgt daaruit, dat het brood alhier 43½ pCt. duurder is dan te Parijs.

— Omstreeks zevenhonderd Engelsche mijlen ten noorden van de tegenwoordige grenzen der Kaapkolonie, is voor eenigen tijd een groot meer ontdekt, omgeven door vruchtbaar en waterrijk land. De ontdekkers werden door de inboorlingen die omstreeks het meer woonden, en zeer talrijk waren, vriendelijk ontvangen. De gouverneur der Kaapkolonie, sir *Harry Smit*, vreezende dat de uitgeweken Boeren, die zich thans omstreeks ter halver wege tusschen de kolonie en dat meer ophouden, zich aan het meer vestigen en bij de daar wonende inboorlingen steun vinden zouden, heeft iemand afgezonden, ten einde met deze laatsten betrekkingen aan te knoopen en hen tegen een' aanval der Boeren te waarschuwen.

Van den 16*den.* Heden heeft het fraaije weder een buitengewoon getal bezoekers naar het gebouw der tentoonstelling gelokt; te 2 uur telde men reeds 52,216 personen. Tot Zaturdag avond bedraagt het totaal der ontvangen gelden 225,605 £ 14 sh.

— Er zijn per stoomschip Africa weder berigten uit New-York tot den 4den Junij ontvangen. Aldaar was uit Californië 2,800,000 doll. aan stofgoud aangevoerd; de mijnen leverden meer op dan tot dus ver het geval is geweest.

In Chili heeft op den 2den April zulk eene geweldige aardbeving geheerscht, als men sedert het jaar 1822 niet had ondervonden; een groot gedeelte van de stad Valparaiso werd vernield, doch slechts weinigen verloren het leven.

— Volgens berigten uit China, door den *Times* medegedeeld, is de opstand, die in de zuidelijke provinciën van dat rijk is uitgebarsten, op ver na nog niet onderdrukt, maar neemt zij integendeel dagelijks toe. — De Spaansche zaakgelastigde te Canton was, na vruchtelooze pogingen aangewend te hebben, om met het Hemelsche rijk onderhandelingen aan te knoopen, naar Europa teruggekeerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Junij.

Heden heeft de Wetgevende Vergadering het wets-ontwerp behandeld, waarbij de magt der leden van de algemeene arrondissements- en gemeenteraden wordt verlengd. Het ontwerp werd hevig bestreden door de heeren *Pascal Duprat*, *Mathieu* (de la Drôme) en *Cordier*; maar de heeren *de Montigny*, *Laroche Jacquelein* en *Leon Faucher* hebben het met kracht verdedigd. De debatten zijn geëindigd met het aannemen van het ontwerp.

— De subcommissie tot herziening der constitutie heeft een begin gemaakt met het openen der verzoekschriften.

De commissie tot herziening heeft heden eene zeer onstuimige zitting gehouden, waarin de heeren *de Montalembert*, *Charras*, *de Tocqueville*, gen. *Cavaignac* en *Berryer* het woord voerden; de bijeenkomst is tot Dingsdag verdaagd. Er is heden geen enkel besluit genomen; de gen. *Cavaignac* deed alleen uitkomen dat de vraag: „òf de *republiek* òf de *monarchie*" onbetamelijk was en niet mogt gesteld worden.

De heer *de Tocqueville* verklaarde, dat hij zou stemmen voor eene algeheele herziening, onder voorwaarde, dat het republikeinsch beginsel gehandhaafd en de wet van den 31sten Mei afgeschaft zou worden.

Van den 16*den.* In deze hoofdstad heerscht op dit oogenblik eene buitengemeene kalmte, en de staatkunde schijnt geheel op zijde geschoven. De herziening der constitutie is het eenige onderwerp, waarover zich de politici onderhouden. De heer *de Montalembert* is van gevoelen, dat men den President moet behouden als een dam tegen het socialisme. De gen. *Cavaignac* raadt daarentegen het behouden der constitutie aan als het middel om den terugkeer tot de vorige regeringsvormen te beletten. De woorden van deze beide staatslieden teekenen vrij goed den tegenwoordigen toestand der gemoederen af. De groote meerderheid is gezind voor het *status quo* of ten minste voor de minst mogelijke verandering, en ieder tracht, zoo veel hij kan, den strijd te ontwijken.

— In het thans weder door den aartsbisschop *Sibour* uitgevaardigde mandement heerscht een geest van gematigdheid, die een' diepen indruk maakt. Het [ultra-] klerikale hoofdorgaan *l'Univers*, — 't welk, zooals men zich zal herinneren, meermalen tegen de beginselen van den aartsbisschop is opgekomen, — heeft echter tot dus ver met geen enkel woord gewaagd van het bedoelde mandement.

(De schrijvers van de meeste gematigde dagbladen laten niet na de algemeene aandacht te vestigen op dit mandement van eenen prelaat, die reeds zoo vele blijken heeft gegeven van opregten godsdienstzin en waarachtige vaderlandsliefde, gepaard met vrijzinnige beginselen. Onder anderen wordt hij zeer geprezen in *le Journal des Débats*, *le Pays* en *le Messager de l' Assemblée.*

Het behoeft geene vermelding, dat de warme republikeinsche organen zich heftig uitlaten over den kerkvoogd, die op eene zoodanige wijze de demokratische leerstellingen durft bestrijden. — De gematigde beginselen van den heer *Sibour* zullen dus denkelijk bestreden worden van de eene zijde door de *ultra*-klerikalen, en van den anderen kant door de *ultra*-republikeinen.)

Van den 16*den.* Het petitioneren voor de herziening duurt voort, maar de gevoelens over het gewigt der manifestatie verschillen. Sommigen vleijen zich, dat het aantal der onderteekenaren wel tot 2 millioenen zal klimmen. De tegenstanders der herziening klagen steeds luide over den invloed des bewinds in deze zaak. Zoo als altijd schijnt hierbij veel overdrijving te heerschen.

Wat het petitioneren tegen de wet van den 31sten Mei betreft, heeft dit op nieuw scheuring doen ontstaan onder de democratische partij. Terwijl sommige dagbladen, zoo als de *National*, enz., hierop aandringen, protesteren de socialistische comités in de *Presse* tegen dezen maatregel, dien zij als doelloos beschouwen.

meer dan ooit aan de orde van den dag en die, welke tusschen de warme en bedaarde legitimisten bestaat, heeft zich in de zitting van heden duidelijk geopenbaard. De heer *de Vatismenil*, een der hoofden van de laatstgenoemden, heeft het voorstel betreffende het bewuste onderzoek bestreden, terwijl de heeren *Larochejaquelein* en *Vesin* het met kracht ondersteund hebben.

— Den 11den is in een hotel te Turijn een persoon gevangen genomen, die zich sedert geruimen tijd aldaar ophield, onder den naam van *R. Kiss*, en welke bleek een spion van den Pauselijken prefect van policie *Nardoni* te zijn; hij is geboortig uit Rimini en zijn ware naam is graaf *Bertola*.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 Junij.

Bij het begin van de zitting van het hof van assises te Bergen van gisteren was de toevloed zeer groot. Men ziet er vele dames, sommige uit Parijs gekomen. De procureur des Konings heeft het woord. Hij houdt vol, dat er strijd tusschen *Gustave* en *Bocarmé* heeft plaats gehad. Hij houdt staande, dat de gravin aan de misdaad heeft deelgenomen. Zij heeft *Gustave* gelokt, zij heeft alles verwijderd wat de misdaad kon verhinderen. *Lydie Fougnies* is de waardige vrouw van den besch. *Bocarmé*, den afschuwelijken man, den giftmenger, den schender van zijn wapen, hetwelk tot devies voert: „God beschermt den zwakken"

Na eene korte schorsing bekomt mr. *Lachaud* het woord. Hij telt de argumenten niet, hij weegt ze, en dan bevindt hij die door het openbaar ministerie aangevoerd al zeer ligt. Indien men de verklaringen der gravin aanneemt, dan moet men haar toch als de medepligtige haars mans beschouwen. Hij doet uitkomen, dat de verklaringen des graven alleen geloofwaardig en waarschijnlijk zijn.

In de zitting, welke het hof gisteren avond hield, was de toegevloeide menigte ontzaggelijk groot. De gravin is zeer bleek, de graaf heeft dezelfde houding. Mr. *A. Harmignies*, verdediger der gravin, heeft het woord. Hij betoogt, dat *Lydie Fougnies* door hebzucht niet tot de misdaad kon worden gedreven, hare beperkte inkomsten veroorloofden haar nog de behoeftigen te ondersteunen. De vergiffenis, die de graaf zijne vrouw aanbiedt, neemt zij niet aan, zij veracht die, het is slechts een dramatisch incident, gebezigd om *Bocarmé* op een piedestal te verheffen. *Bocarmé* was door zucht naar goud tot het huwelijk met *Lydie* gedreven; hij was hebzuchtig, hij hoopte op het vermogen van *Gustave*; hij alleen had in de misdaad belang. De gravin sprak waarheid toen zij verklaarde, dat haar gemaal schuldig was, maar dat men de misdaad slechts aan eene koortsachtige ijlhoofdigheid moest toeschrijven. Zij geloofde niet aan het voornemen tot vergiftiging. Zij kon dus haren broeder niet waarschuwen of hem mededeelen, dat de graaf dit denkbeeld had, zonder dezen te onteeren. Het bewijs, dat *Gustave* zijne zuster niet vreest, is dat hij met haar ontbijt en aan het middagmaal naast haar plaats neemt. De gravin is geene medepligtige geweest; zij kan de misdaad niet verhinderen; de hulp, hadde zij er om geroepen, ware te laat gekomen. Hij gaat na wat er na de misdaad is geschied en put daaruit nader het bewijs van de onschuld der gravin. Inconsequentie kan men haar te last leggen, misdaad nimmer.

Na eenige woorden tot de jury gesproken te hebben, eindigt hij met eene treffende toespraak tot de gravin. — Op de vraag des presidents, of hij nog iets tot zijne verdediging heeft bij te brengen, zegt de graaf: „ Mijne heeren de gezworenen, ik ben onschuldig aan den dood mijns zwagers. Ik ben gerust. God heeft mij geoordeeld, ik wacht met vertrouwen uwe vrijspraak af." — De debatten worden gesloten, en door den president vier vragen aan de jury voorgesteld betreffende den graaf, 1) of hij schuldig is aan vrijwilligen aanslag op het leven van *Gustave Fougnies*, zijn zwager, door middel van zelfstandigheden, die meer of min spoedig den dood kunnen veroorzaken; 2) of hij daaraan ten minste medepligtig is door aanwijzingen te hebben gegeven tot het plegen der misdaad; 3) door het verschaffen van de zelfstandigheden of andere middelen tot de volvoering dienende, bewust zijnde, dat zij daartoe dienen moesten; of 4) door helpen van de daders en voorbereiders der misdaad. Betreffende de gravin worden vier gelijkluidende vragen ter beantwoording voorgelegd.

Na eene beraadslaging van anderhalf uur treedt de jury weder binnen. De chef der jury spreekt met diep bewogene stem het volgende: „ Op mijne eer en mijn geweten, voor God en voor de menschen, het antwoord van de jury is: „Op de eerste vraag JA. Op de 5de, 6de, 7de en 8ste vragen NEEN." Dit laatste betrof de gravin. Haar verdediger barst in tranen los. De beschuldigden worden binnengelaten. De griffier leest de uitspraak der jury voor. De graaf werpt een' blik van geluk en vreugde op zijne vrouw; deze blijft ongevoelig. *Lydie Fougnies* wordt vrijgesproken en in vrijheid gesteld. De graaf dankt de verdedigers zijner vrouw. Toen deze de zaal verlaat, werpt de graaf een' teederen blik op haar, zijne oogen zoeken de hare, zij verwijdert zich langzaam zonder het hoofd naar hem te wenden. De procureur des Konings requireert op grond der artt. 301 en 302 *C. P.* de doodstraf, uit te voeren op een der pleinen der stad Bergen. De beschuldigde spreekt met diep geroerde stem de volgende woorden: „ Ik ben volkomen onschuldig aan hetgeen waarvan men mij beschuldigt." Tranen biggelen langs zijne wangen. Hij herstelt zich echter spoedig.

Na vijf minuten beraadslaagd te hebben, komt het hof weder binnen en de president spreekt het doodvonnis uit over den graaf *de Bocarmé* en kondigt hem aan, dat hij drie dagen heeft om zich in cassatie te voorzien. — Mr. *de Paepe* vraagt akte aan het hof, dat de president, na den 27sten Mei *Lydie Fougnies* bij afwezigheid van haren man te hebben verhoord, dezen laatste van hare antwoorden geene mededeeling heeft gedaan. Akte wordt verleend. De president beveelt, dat de veroordeelde zal worden weggevoerd. Eene ontelbare menigte verdringt zich om het paleis van justitie. Het is middernacht.

(Men verneemt, dat de beslissing der jury genomen is met algemeene stemmen wat den graaf betreft en met 10 tegen 2 stemmen ten aanzien der gravin.)

Van den 16den. De kalmte, waarmede de graaf *de Bocarmé* eergisteren avond zijn doodvonnis heeft ontvangen, is hem gedurende den nacht bijgebleven. Gisteren morgen zijn zijne advokaten hem in de gevangenis gaan bezoeken en hebben hem krachtig en vastberaden in zijne cel gevonden. Het eerste wat hij sprak, toen zij binnentraden, was: „*mijne vrouw is ten minste vrijgesproken; zij zal voor de kinderen zorgen.*"

De gravin had verlof gekregen om den nacht in de gevangenis door te brengen, doch zich moeten verbinden, om zich niet met haren echtgenoot in te laten. Zij blijft altijd even ongevoelig en onverschillig omtrent het lot van haren echtgenoot, en verwachtte gisteren hare kinderen. Volgens geruchten echter, zal zij zich naar Brussel begeven om den Koning gratie voor haren echtgenoot te verzoeken.

Sommigen willen weten, dat de gravin besloten heeft zich naar een geestelijk gesticht te begeven, doch het toezigt te houden over de opvoeding harer kinderen. De advokaat *Lachaud* is naar Parijs teruggekeerd. De heer *de Paepe* is naar Mechelen vertrokken, waar hij door de gravin *Ida de Bocarmé*, moeder van den veroordeelden graaf, is ontboden. Hij zal in cassatie pleiten. Velen zijn van oordeel, dat er gegronde middelen van cassatie zijn, dat het vonnis zal worden gecasseerd en dat dus het proces spoedig aan een ander hof zal worden verwezen om op nieuw behandeld te worden. De uitspraak der jury is het onderwerp van alle gesprekken en wordt door velen gegispt.

[Volgens berigten van den 16den dezer, is de gravin naar Parijs vertrokken, waar zij in een klooster zal treden. De zorg voor hare kinderen heeft zij aan de familie van haar man opgedragen. Vóór haar vertrek heeft zij aan haar advokaat, den heer *Touissaint*, een bezoek gebragt. Zij heeft niet de minste begeerte te kennen gegeven om haar man te zien.]

— Het hof van appèl te Gent heeft den Staat veroordeeld tot eene boete van 6000 fr., als schadevergoeding te betalen aan een' reiziger, die op den 3den Mei 1843 op den spoorweg zijn gezigt verbrandde, ten gevolge van onachtzaamheid der beambten.

(Dit vonnis is dáárom te belangrijker, naardien twee arresten van het hof van cassatie de zaak anders hebben beslist, en thans 4 vonnissen van hoven van appèl met de jurisdictie van het hof van cassatie in strijd zijn)

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 16den Junij.

De Eerste Kamer heeft, in hare zitting van heden, beraadslaagd over het ontwerp van wet betreffende het verleenen van schadeloosstelling aan leden der voormalige Eerste Kamer. De heeren *van Eysinga*, *v. Rijckevorsel*, *Jordens*, *van Beeck Vollenhoven*, *v. Nispen* en *Tonckens* hebben ten gunste van het ontwerp, wat het hoofdbeginsel betreft, het woord gevoerd. Zij hebben echter de artt. 2 en 3 geenszins goedgekeurd, maar die beschouwd als onkiesch, zelfs vernederend, voor het collegie, welks leden het hier geldt.

Daarentegen hebben de heeren *van Roijen*, *van Sasse van Ysselt*, *van der Lek*, *Cremers*, *de Bruin*, *van Swinderen*, *van Wessem* en *de Brauw* het ontwerp bestreden. Volgens hen, hadden de leden der voormalige Eerste Kamer, uit kracht van het 2de add. art. der Grwt., volstrekt geen regt op schadeloosstelling, en was het onbillijk en onstaatkundig hun die toe te leggen.

Verscheidene der bovengenoemde sprekers hebben bij herhaling het woord gevoerd. — Tusschen de heeren *Cremers*, *van Beeck Vollenhoven* en *van Sasse* zijn nog woordenwisselingen gevoerd over in den loop der discussie gebezigde uitdrukkingen; hetgeen besloten is met wederzijdsche ophelderingen. — De minister van binnenl. zaken was tegenwoordig, doch heeft geen deel aan de beraadslaging genomen.

Ten laatste is het ontwerp *afgestemd;* 19 stemmen waren *tegen* en 15 vóór. (*Tegen:* de heeren *v. d. Dries*, *'t Hooft*, *v. Roijen*, *Regout*, *v. Lidt de Jeude*, *Cremers*, *v. Sasse*, *v. d. Lek*, *v. Rhemen*, *de Brauw*, *Boxman*, *v. Wessem*, *v. Meurs*, *Beerenbroeck*, *de Pité*, *de Bruin*, *de Sitter*, *Verheij v. d. Bogaard* en *v. Swinderen*.)

Daarna is, zonder discussie, met algemeene stemmen, *aangenomen* het ontwerp van wet betreffende de schatkistbiljetten.

De behandeling der beide andere wetten, die heden aan de orde gesteld waren en het depart. van justitie betreffen, is, op verzoek van den minister, uitgesteld tot een' nader te bepalen dag.

[De beide *Redevoeringen*, uitgesproken door den heer DE SITTER, in de zitting van de Eerste Kamer der Staten Generaal van den 2den Mei l.l., zullen in ons volgend nommer worden opgenomen.]

's GRAVENHAGE, 14 Junij.

Een officier van het Nederlandsche leger, de 2de luit. *P. Booms*, van het 7de reg. inf., vroeger gedetacheerd als onderwijzer bij de militaire akademie te Breda, woont op zijn verzoek en met toestemming van beide gouvernementen, de Fransche expeditie in Afrika bij.

Van den 18den. Naar men verneemt, zijn, op last des Konings, door den heer staatsraad, directeur van Hoogstdeszelfs kabinet, hunne Exc. de tijdelijke ministers voor de zaken der eerediensten aangeschreven, de noodige circulaires uit te vaardigen, ten einde men in de verschillende kerken bij het houden der godsdienst-oefeningen, in de gebeden indachtig zij aan den gezegenden toestand van H. M. de Koningin, en 's Hemels bescherming worde afgesmeekt voor hare gelukkige bevalling. Op Zondag den 29sten dezer, zal met het houden dier gebeden een aanvang worden gemaakt.

— Naar men wil, zoude er thans bij het departement van financiën ernstig aan gedacht worden tot het eerlang aanbieden aan de Staten Generaal van een wets-ontwerp, in substantie de intrekking bepalende van al de nog in ons rijk aanwezige paardenposterijen.

AMSTERDAM, 18 Junij.

Met leedwezen vernemen wij, dat de hooggeleerde heer *J. Bosscha* dezer dagen zijn ontslag als hoogleeraar aan het athenaeum illustre alhier aangevraagd heeft. De geachte leeraar moet tot dit besluit gekomen zijn wegens den voortdurend ongunstigen toestand zijner gezondheid.

MIDDELBURG, 13 Junij.

Gisteren te 12 uur kwam Z. M. de Koning met zijn gevolg van Wolfaartsdijk te Goes binnenrijden. Aan de poort werd Z. M. opgewacht door het stedelijk bestuur der stad. Z. M. begaf zich daarna naar de tentoonstelling van vee, landbouwkundige werktuigen, enz., en werd daar ontvangen door het bestuur der maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt in de provincie Zeeland. Eene treffende aanspraak van den heer *Vis* (president van die maatschappij) beantwoordde de Koning bijna aldus:

„ Mijnheer de president en heeren leden der maatschappij tot bevordering van den landbouw in de provincie Zeeland! het is mij hoogst aangenaam, mij hier te kunnen vervoegen, om de voortbrengselen van landbouw en nijverheid van deze provincie te kunnen in oogenschouw nemen. Ik ben er grootsch op, mij te kunnen bevinden in eene provincie, welke zoo vele glorierijke bladen in onze historie telt; in eene provincie, welke te allen tijde in naauwe betrekking heeft gestaan met het geheel des rijks en daaraan in tijden van nood ontelbare diensten heeft bewezen. Ik ben er grootsch op, mij op dit oogenblik te kunnen bevinden te midden van een volk, dat steeds eene bijzondere gehechtheid aan het huis van Oranje getoond heeft. Ik kan niet onverschillig zijn omtrent de welvaart van deze provincie en zal dus met genoegen de tentoonstelling bezigtigen."

De Koning is tot 2½ uur bij de tentoonstelling geweest, heeft daarna het ringrijden in oogenschouw genomen, en is vervolgens, na over een en ander, den burgemeester en de maatschappij zijne tevredenheid betuigd te hebben, vertrokken naar Wolfaartsdijk, om van daar de reis naar Holland te vervolgen. Het volk heeft zijnen vorst minzaam ontvangen; de veelvuldige hoerah's getuigden van zijne tevredenheid.

APELDOORN, 16 Junij.

Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden is in den vroegen morgen van heden op het Loo aangekomen.

In den loop van den dag zijn aldaar gearriveerd Z. K. H. de Prins *van Oranje*, de Prinsen *de Croy* en de Prins *van Anholt*.

Bij de wedrennen van heden zijn de twee voornaamste prijzen behaald door paarden aan Z. K. H. Prins *Hendrik* behoorende; terwijl het door Z. M. den Koning, voor heeren officieren, uitgeloofde rijpaard met harnachement is gewonnen door den luit. *van Doornick*, van het regement dragonders, in garnizoen te 's Hage.

UTRECHT, 16 Junij.

Onder dagteekening van den 2den Mei schrijft men uit de Kaapstad: „ Men is bezig eene vereeniging tot stand te brengen, om werklieden uit Holland te ontbieden. Wanneer die eenmaal aan den gang is en in Nederland ondersteund wordt door eene commissie van godsdienstvrienden, zal zulks eenen weldadigen invloed voor land en kerk hier zijn, — alwaar de invoer van Roomsche Ieren niet als „ *zout*," maar als „*gif* moet worden beschouwd. Is zoodanig eene commissie alhier eenmaal tot stand gebragt, zoo is er hoegenaamd geen twijfel aan, of zij zal wel worden ondersteund, daar het gebrek aan handenarbeiders *groot* is en geen *gemeene* neger-arbeider gehuurd kan worden voor minder dan *f* 0,90 per dag (*Nederl.*)

LEEUWARDEN, 18 Junij.

Bij de op gisteren alhier plaats gehad hebbende opening der biljetten, ingekomen voor de verkiezing van een lid der Provinciale Staten, in plaats van den heer *P. Koumans Smeding*, die zijn ontslag uit deze betrekking had ingezonden, is gebleken, dat waren uitgebragt in het geheel 383 stemmen. — Niemand heeft de volstrekte meerderheid erlangd, en zal er tusschen de heeren jhr. mr. *W. E. Engelen* en mr. *A. E. Ferf* eene herstemming plaats hebben.

KOEVORDEN, 15 Junij.

Eergisteren raakten twee vrouwlieden, tante en nicht, met elkander in geschil, waarvan dadelijkheden en scheldwoorden de gevolgen waren. Onder anderen verweet de eerste aan de laatste, dat zij, op laatstleden Hemelvaartsdag, een kind op den wal ter wereld gebragt, vermoord en verborgen had. Van deze telastlegging gaf de beleedigde kennis aan het gemeentebestuur; aangezien nu de aanbrengster werd verdacht gehouden, liet men de beklaagde roepen. Deze verhaalde, dat hare nicht op bovenbedoelden dag op het midaguur afwezig was geweest. Daar zij, beklaagde, eten wilde, zond zij het driejarige, mede onechte kind harer nicht, om hare moeder te zoeken. Dit vond zijne moeder bezig, om een kindje onder steenen te begraven. Het kind had zulks in zijne onschuld aan de tante verhaald. Het volk, de zaak willende onderzoeken, hield zich op gisteren onledig met opsporingen; het gevolg daarvan was, dat omstreeks te één uur op den namiddag, in de lage flank van eene der bastions, eenige overblijfselen van een pas geboren kind gevonden werden; alleen de hersenpan en één handje waren te onderscheiden, het andere was eene onkenbare verrotte massa, vol met wormen, waarschijnlijk door honden uit een gat gesleept en verscheurd.

GRONINGEN, 19 Junij.

Door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier is uit het vroeger medegedeelde zestal een drietal opgemaakt, waarop geplaatst zijn de weleerw. zeer ge[l.] heeren: A. RUTGERS VAN DER LOEFF, theol. dr. te *Leiden*, M. N. J. MOLTZER, te *Haarlem*, en L. S. P. MEIJBOOM, theol. dr. te *Nijmegen*.

— De verjaardag van H. M. de Koningin, tevens be[-]stemd tot feestelijke herinnering van dien van Z. M. de Koning, is afgeloopen Dingsdag alhier op de gebruikelijke wijze herdacht. Reeds vroegtijdig wapperden uit de torens, kazernen, publieke en andere gebouwen en schepen de nationale vlaggen, en liet het carrillon zich van tijd tot tijd hooren. Door het ongunstige weder konde de parade, die anders luisterrijk beloofde te worden, geen voortgang hebben. Heeren officieren van de dd. schutterij en van het garnizoen alhier, vereenigden zich des middags in de societeit *Amicitia*, tot het houden van een vriendschappelijk diner, waarbij vele toasten werden ingesteld. Het fraaije korps muzikanten van het bataljon schutterij bevond zich te zes uur voor genoemde societeit, op de Groote Markt, en werden door hetzelve vele schoone muzijkstukken uitgevoerd.

Bij het depôt-bataljon van het 8ste regement infanterie hadden te dezer gelegenheid de volgende bekrooningen plaats: 1) een gouden vestketting, voor onderwijs op de school; 2) een zilveren horologie, voor dito; 3) een schildpadden sigarenkoker en barnsteenen pijpje, voor onderwijs in de schermkunst en gymnastiek, en 4) een zilveren sigarenkoker, voor onderwijs in de scherm- en danskunst alleen aan onderofficieren. — Ook bij het 1ste bataljon van het 3de regement hadden gelijke bekrooningen plaats, zijnde vijf premiën, en bestaande uit goud, zilver, geld, enz. en werden eenige personen tot provo benoemd. Des middags werd aldaar een groot assaut gehouden.

Des avonds werden op de Groote Markt door de ingezetenen eene groote menigte onschadelijke vuurwerken afgestoken.

Gisteren, zijnde de gedenkdag van den Slag van Waterloo, is door het 1ste bataljon van het 3de regement, 8ste regement depôt-bataljon en de detachementen kavallerie en artillerie alhier in garnizoen, op de Groote Markt eene parade gehouden.

— De viering van het halve-eeuwfeest der schoolverbetering of de herdenking van de vijftigjarige staatszorg voor het lager onderwijs, waarvan die schoolhervorming een uitvloeisel was, heeft Dingsdag l.l. in onze stad op eene plegtige wijze plaats gehad, en het hare toegebragt om de feestvreugde te vergrooten en te veredelen, die de verjaring van Neerlands geliefde Koningin aan Gruno's ingezetenen opleverde.

Van 10 tot 12 uur werden in de Martinikerk verschillende doelmatige zangstukken uitgevoerd, deels door een mannenkoor, deels door de leerlingen der volkszangschool, ten deele ook door de leerlingen der verschillende scholen, die zoo veel mogelijk met hunne onderwijzers tot de plegtige viering van het feest waren opgekomen en net gekleed en met blijde feestvreugde op het gelaat een treffend gezigt opleverden, en een groot gedeelte der kerk vulden, die overigens ook met toehoorders van verschillenden rang en stand geheel bezet was. De hoogleeraar MUURLING schetste op eene korte, maar regt indrukmakende wijze het groote voorregt dat Nederland aan de bemoeijingen van het staatsbestuur omtrent het lager onderwijs had te danken, kortelijk stilstaande bij de geschiedenis van de invoering dier staatszorg, en de verdiensten voor den geest roepende van velen dier mannen, die met of namens het bestuur, voor de verbetering van het onderwijs en de bevordering van de opvoeding der jeugd hadden medegewerkt. In 't bijzonder ook wees hij hier op den man, dien allen zoo gaarne ook op dit feest hadden aanschouwd; op den edelen VAN SWINDEREN, aan wiens heldere inzigten en onvermoeide werkzaamheid het schoolwezen, vooral in deze provincie, zoo groote verpligting heeft, maar die, door den dood aan ons ontnomen, nu tot hoogeren werkkring was overgegaan. Krachtig en welsprekend was het slot, toen de spreker, zinspelende op de spreuk van Neerlands leeuw: *Ik zal handhaven*, het uitsprak, welke gevoelens de kern van Neerlands volk bezielde, om het dierbaar kleinood, ons door de vaderen geschonken en door de wet gewaarborgd, steeds op prijs te blijven stellen, maar ook om zijne regten er op te handhaven, opdat, onder de zorg van een wijs staatsbestuur, het onderwijs en de opvoeding van Neerlands jeugd nog steeds meer in volmaking toeneme, zijn christelijk godsdienstig element behoude, en een dankbaar nageslacht met nog schitterender uitkomsten het eeuwfeest dier zorg plegtig moge herdenken en de beginselen blijven huldigen, die nu voor vijftig jaren tot zulk een groot werk hebben geleid. En toen de spreker ook gedacht aan het verjaringsfeest van Neerlands Koningin en aan den Koning, wiens verjaring op dezen dag tevens gevierd zoude worden, toen werden door de talrijke schare van aanwezenden een paar verzen van het geliefkoosde volkslied van TOLLENS, voor het doel eenigzins gewijzigd, onder begeleiding van een heerlijk orgelspel van den heer HAUFF, uit volle borst aangeheven, en uit aller mond rees de bede omhoog voor het het van Vaderland en Vorst, van Neerlands Koningin, haar kroost en huis.

De tegenwoordigheid van de heeren Staatsraad Commissaris des Konings in deze provincie, den Burgemeester der stad, de leden van de Provinciale Commissie van Onderwijs en der Stedelijke Schoolcommissie moge als een blijk strekken van de algemeene belangstelling in een feest, waardoor eene dankbare natie toont, hoe hoogen prijs zij stelt op de zorg die de Staat voor hare hoogste belangen draagt.

Van de kerk gingen de leerlingen, door hunne onderwijzers geleid, naar het stadshuis, waar aan de onderwijzers voor ieder hunner leerlingen eene plaat werd ter hand gesteld tot aandenken aan het feest dat heden werd gevierd. Zij bevat eenige toepasselijke regelen op het feest in eenen zinnebeeldigen rand, versierd met de wélgelijkende afbeeldingen van NIEUWENHUIZEN, den stichter der maatschappij *tot nut van 't algemeen*, die zoo krachtig heeft medegewerkt tot de hervorming van ons schoolwezen; van den beroemden Leidschen hoogleeraar VAN DER PALM, die, als agent van nationale opvoeding de eerste staatszorg hoofdzakelijk in werking heeft gebragt; voorts van WESTER, onzen Groningschen onderwijzer en schoolopziener, die door zijne bemoeijingen de pogingen van den Staat zoo krachtig heeft geschraagd, en van VAN SWINDEREN, den man wiens veelvuldige verdiensten voor het onderwijs door ieder die hem kende — en wie kende hem niet — werden bewonderd en op prijs gesteld. Ook het portret van ADRIAAN VAN DEN ENDE had voorzeker deze gedachtenisplaat behooren te versieren, maar alle pogingen om het te verkrijgen zijn te vergeefs geweest, daar er geene afbeelding van dezen verdienstelijken man bestaat. De herinnering aan hem heeft echter ook hier plaats, door de afbeelding van het voor een paar jaren ter zijner eere te Warnsveld opgerigte gedenkteeken. De vinding en teekening strekken den vervaardiger, den heer J. H. VAN DE WEIJER, tot eer, en de ettelijke duizendtallen, die er van in de stad, de provincie en ook daarbuiten zijn en worden verspreid, mogen medewerken om de gedachtenis aan dit feest levendig te houden in de harten van allen, opdat eene dankbare natie de weldaden erkenne, die het geniet, doordien een wijs bestuur bij voortduring trouwe zorg draagt voor de vorming en opleiding der jeugd, en zoo bewaarheid worde, wat op die teekening is uitgedrukt:

Zorgt Neêrlands Staatsbestuur voor 't onderwijs der jeugd,
Dan bloeijen er alom verlichting, orde en deugd.

Was het jammer dat het ongunstige weder verhinderde, dat de muzijk in het sterrebosch plaats konde hebben, waardoor aan het publiek zoowel als aan de feestvierende kinderen eene smartelijke teleurstelling werd veroorzaakt, toch werden de namiddag en de avond, door de meeste leerlingen onder 't genot van eenige ververschingen, vrolijk doorgebragt in de verschillende schoollokalen.

Ook dit feest was voor de kleinen van de beide stadsbewaarscholen regt genoegelijk. Gisteren voormiddag van 10—12 uur werd in de Noorder-bewaarschool publieke les gehouden, alwaar den ouders vrije toegang werd verleend. Een groot aantal ouders en anderen waren hierbij opgekomen. Des namiddags hadden de kleinen pret, en werden zij te dezer gelegenheid onthaald op koek, chocolade enz., en werd hun na afloop daarvan, ieder eene schoolprent mede naar huis gegeven. De kinderen der Zuider-stadsbewaarschool hebben deze feestvreugde Dingsdag middag op dezelfde wijze genoten.

Betreffende de wijze, waarop deze feestviering in de provincie heeft plaats gehad, hebben wij van onderscheidene kanten, uitvoerige berigten ontvangen; wij kunnen er echter slechts uittreksels van geven.

Zoo meldt men ons uit WINSCHOTEN, van den 18den, o. a. het volgende: Gisteren werd in deze gemeente het feest der gedurende 50 jaren bestaande schoolhervorming met den meesten luister gevierd. De schoollokalen waren

zoo wel uitwendig met groen en vlaggen, als inwendig met guirlandes en kroonen van groen en bloemen rijk versierd. Ook hier en elders zag men door het uitsteken van vlaggen de deelneming in het feest. In den voormiddag werd er in de onderscheidene scholen eene openbare les gegeven, welke bijgewoond werden door zoo vele toehoorders, als de lokalen konden bevatten. 's Namiddags te drie uur vereenigden zich alle schoolkinderen, ten getale van omstreeks 700, in het kerkgebouw van de Hervormde gemeente, wanneer de schoolopziener van het distrikt, de heer mr. G. Diephuis, optrad en voor eene ineengedrongen schaar van toehoorders eene op de plegtigheid van den dag toepasselijke redevoering hield, afgewisseld door koorgezangen der schoolkinderen. Na het houden eener wandeling door de hoofdstraten, keerden de kinderen naar hunne bijzondere schoollokalen terug, waar zij feestelijk werden onthaald.

Uit Scheemda, van den 17den, vernemen wij o. a. het volgende: Gelijk velen elders, zoo werden wij op dezen dag ook hier getuige van het schoolfeest, en mogten onze harten zich in de aanschouwing der vrolijke schooljeugd verlustigen. Te 9 uur des morgens nam het feest zijnen aanvang. Te 2 uur des namiddags zag men de jonge feestelingen in statigen optogt zich naar het kerkgebouw begeven, waar de leeraar, de weleerw. heer Goudschaal, den predikstoel beklom, om door gepaste toespraken de feestvreugd te leiden, die zich nu in onderscheidene feestzangen lucht maken zou.

Nadat die plegtigheid was afgeloopen, maakte de kindertrein zich gereed om eene wandeling te doen, die echter door den regen spoedig moest worden geëindigd. Het feestelijk schoollokaal stond nu open, waar de onschuldigste vrolijkheid heerschte, en de kinderen op chocolade met krentebollen werden onthaald.

Ook te Noordbroek was de dag van den 17den voor de gemeente een ware feestdag, een feest, zoo als misschien nimmer in die gemeente is gevierd geworden. Onder anderen was een groote sierlijke eereboog voor de grootste of zuiderschool over de straat geplaatst en drie kleinere in den schoolgang, allen met groen en bloemen, en in het midden met eene kroon versierd. In de school was alles buitengewoon smaakvol en zinrijk ingerigt, door een tiental jonge meisjes van 15—18 jaren, daartoe uitgenoodigd, en de bloemen en het groen, door kinderen en ouders aangebragt, prachtig ten toon gesteld en keurig gedecoreerd. De kinderen waren meest in nieuwen feestdos, rijkelijk voorzien van oranje, en nationale linten, met den glans der vreugde en blijdschap op 't gelaat; en toen ze des namiddags met hunne meesters uit wandelen gingen, bij afwisseling liederen aanhieven, en daarna in de school onthaald werden op chocolade en beschuit, onder afwisseling van het zingen der feestliederen, toen was de vreugde ten top! want nu *genoten* in den vollen zin des woords daar meesters, ouders en kinderen. Ook de noorder of kleinste school van den onderwijzer Wijn is prachtig met groen en bloemen versierd geweest.

Op den 16den had te Onderdendam het schoolfeest plaats. Het ruime schoollokaal was door de bereidwillige medewerking der Onderdendamster jufferschap smaakvol vergroend en versierd en daardoor als in eene feestzaal herschapen. Het feest werd geopend met het houden eener publieke les, in het bijzijn van een talrijk publiek, en treffend voorzeker was het in de oogen van vele ouders tranen van belangstelling en dankbaarheid te zien parelen, uit het diep gevoel van het goede, dat zij hier zagen tot stand gebragt door eene 50jarige staatszorg voor het lager onderwijs, hetgeen na den afloop der publieke les in eene kernachtige en sierlijke rede door den heer mr. A. J. van Roijen, als lid der plaatselijke schoolcommissie, nader werd ontwikkeld. — Daarna begon de jeugd eerst regt feest te vieren onder het zingen van gezangen en het wandelen door het dorp en werd hare vreugde niet weinig vermeerderd toen zij na het terugkeeren in het schoolgebouw op chocolade met bollen en beschuiten werden onthaald.

Na den afloop van den maaltijd werd door den heer van Roijen, als tolk van alle aanwezigen, de verdienstelijke onderwijzer en zijn medehelper de verzekering toegebragt der goedkeuring van alle ouders over hetgeen zij hier ten opzigte van het onderwijs gehoord en gezien hadden, en daarna het feest door ds. J. Sonius Swaagman met dankzegging aan God, naar de kinderlijke bevatting, op eene treffende wijze besloten.

Ook in de gemeente Sappemeer werd den 17den het schoolfeest door de leerlingen van de beide scholen gevierd, nadat des daags te voren door de onderwijzers publieke lessen in hunne met smaak versierde scholen gegeven werden, des voormiddags te Sappemeer, en des namiddags te Kleinemeer, in tegenwoordigheid van een aantal belangstellende ingezetenen.

Des avonds van den eersten dag vereenigden zich de notabelste personen der gemeente met de onderwijzers in het gemeentehuis te Sappemeer, ten einde op eene vriendschappelijke wijze met elkander eenigen tijd genoegelijk door te brengen.

Menigte feestdronk werd toegewijd aan het staatsbestuur, aan de hervormers van 't onderwijs en inzonderheid ook aan de nagedachtenis van den onlangs, helaas! overleden kindervriend mr. Th. van Swinderen, en tot laat in den avond was men hier in gulle en gepaste vrolijkheid te zamen.

Op den 17den, den eigenlijken dag der feestviering, kwamen des middags op nieuw de leerlingen in de schoolgebouwen bijeen. Onder het zingen van gepaste feestliederen werden de kinderen hier achtervolgens onthaald op krakelings, bier, koek, bollen en chocolade; terwijl wandelingen door de dorpen aangename afwisseling opleverden.

Het was waarlijk een schoon en treffend gezigt zulke onafzienbare rijen van feestelijk uitgedoste kinderen zingende en blijde te zien wandelen, eene schaar van bijna 500 te Sappemeer en een aantal van ruim 200 te Kleinemeer. En, ofschoon het weder de feestviering niet zeer begunstigde, was echter de vreugde van kinderen en ouders groot, ja ook de *ouders* namen hartelijk deel in het feest.

— In de vergadering van de provinciale geneeskundige commissie van Groningen, van den 13den dezer, is geëxamineerd en toegelaten als vroedvrouw voor eene stad: Betje Davids Kamerling, vrouw van E. H. Caneel, te dezer stede.

— Laatstleden Maandag avond, ongeveer te acht uur, had het negenjarig zoontje van J. B. Lantzenberg, schoen- en laarzenmaker, wonende bij den Heerepoortenboog, het ongeluk van den hoogen walmuur in het water te vallen. Den aldaar wonenden schoen- en laarzenmaker W. Wolters is het gelukt dit kind te redden, dat thans met eene ligte wonde in het aangezigt er afgekomen is.

— Naar men verneemt, heeft de rector van het gymnasium te *Winschoten*, dr. M. J. Noordewier, den 18den Junij aan heeren curatoren te kennen gegeven, dat hij zijne benoeming als rector der Latijnsche scholen te Assen heeft aangenomen.

— Terwijl van elders nu en dan zeer uiteenloopende berigten omtrent den stand der veldgewassen worden gegeven, is het aangenaam te kunnen mededeelen, dat dezelve over het algemeen in *Westerwolde* gunstig staan. — In het bijzonder is dit het geval met de rogge, in die streken het voornaamste produkt, die dit jaar zeer lang en zwaar van halm is en een' zeer rijken oogst belooft. Zij heeft gedeeltelijk reeds uitgebloeid, gedeeltelijk staat zij nog in vollen bloei — Gelukkig heeft zij nog niet van de nachtvorsten geleden; 't welk echter niet gezegd kan worden van de aardappelen, die op enkele plaatsen in den nacht van den 5den op den 6den dezer tot op den grond toe zijn afgevroren. — De veenakkers zijn reeds alle gebrand en grootendeels met boekweit bezaaid, zoodat dit werk tijdig is afgeloopen, waardoor het vooruitzigt op het welgelukken van deze voor de landbouwers van Westerwolde, alwaar jaarlijks omstreeks 2500 bunders met boekweit worden bezaaid, belangrijke graansoort, gunstig is. — De vruchtboomen hebben dit jaar gebloeid, zooals zich bijna niemand herinnert. — Grootendeels heeft de bloei zich reeds gezet, zoodat ook in deze het vooruitzigt bestaat op een' rijken oogst.

— Op den 16den dezer maand, des namiddags te zes uur, sloeg de bliksem in het huis van den landbouwer Hendrik Harms Kremer, te *Vriescheloo*, ten gevolge waarvan het geheele gebouw in een oogenblik in volle brand geraakte en tot aan den grond toe afbrandde. Van het boerenbeslag is weinig kunnen worden gered en het verbrande bestaat in vijf kalveren, drie boerenwagens, twee ploegen, een egge, vier mudden boekweit, drie mudden erwten, veertig Ned. ℔ wol en tusschen de 50 en 60 mudden rogge, zoomede een groot gedeelte van de huismeubelen. — Het huis en de losse goederen waren, zoo men verneemt, tegen brandschade verzekerd.

— Men verneemt dat dezer dagen is afgebroken en naar Holland vervoerd de zoogenoemde directiekeet, in der tijd daargesteld bij de voorgenomene inpoldering in den Dollard. Het schijnt dus meer en meer dat de voltooijing dezer nuttige onderneming, destijds met zooveel ijver aangevangen, hoe jammer ook! vooreerst wel tot de pia vota zal blijven behooren, althans als de zaak niet door anderehanden wordt opgevat.

— Bij Koninklijk besluit van den 14den dezer, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten te Oldenkotte, de heer A. Bik, thans rijks-klerk bij den verificateur der comptabiliteit van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Groningen.

— Door Z. Excell. den minister van staat, gouverneur-generaal van Nederl. Indië is o. a. benoemd tot kapitein bij het 2de bat. infanterie, de 1ste luit. F. van der Ree [van Groningen], van het garniz. bat. in de 2de milit. afd.

— De *N. Rott. Ct.* deelt uit *Leiden*, van den 17den, het volgende mede: „Men verneemt, dat aan onzen geleerden en hooggeachten stadgenoot, den heer dr. *H. Schlegel*, het hoogleeraarschap in de dierkunde te Groningen was aangeboden; maar dat z. ed. uit liefde voor zijne betrekking aan het rijks museum van natuurl. geschiedenis, daarvoor bedankt heeft. Een ieder, die weet hoeveel z. ed. voor dit museum, in eenen diensttijd van omtrent 25 jaren, gedaan heeft, en die in den bloei van deze schoone, wetenschappelijke instelling belang stelt, zal zich voorzeker over dit besluit van den heer *Schlegel* zeer verheugen."

— Gisteren had te *Assen* een zelfmoord plaats. Zekere Hanssen, korporaal bij het 3de regement infanterie, in garnizoen alhier, heeft zich in de kazerne met een geweer door het hoofd geschoten. Meermalen moet hij zijn voornemen daartoe hebben te kennen gegeven, meermalen zelfs in de uitvoering verhinderd zijn geworden.

— Volgens ingekomen berigten, hebben de schippers van het trekschuitenveer tusschen Assen en Meppel vergunning gevraagd, om ook des Zondags te mogen varen, en heeft reeds het stedelijk bestuur van Assen zich dienaangaande gunstig verklaard. Een ander berigt wil, dat er tevens plan bestaat, om de trekschuiten van Assen op Meppel te doen vervangen door ijzeren barges, getrokken door twee paarden, en waarmede de reis in zes uren zou kunnen geschieden, in plaats van in 8, zoo als nu.

— Eene merrie van den landbouwer W. Struik, te Winde (gem. Vries), heeft dezer dagen twee veulens geworpen, beide van 't mannelijke geslacht.

Eene merrie, toebehoorende aan R. J. Hoitsma, te Oosterwolde, wierp mede twee uitgedragene veulens, een van 't mannelijke en een van 't vrouwelijke geslacht.

— Uit België luiden de berigten wegens den te velde staanden oogst gunstiger, dan men voor eenige weken verwacht had. De Wintertarwe is zeer goed opgekomen. — Soortgelijke berigten zijn ook uit Ierland ontvangen.

— Men verneemt uit Berlijn, dat dr. Gützlaff door eene gedrukte, van Hongkong gedagteekende circulaire verklaard heeft, dat hij zich aan het zendingswerk onttrok.

Te *Hongkong* zijn den 3den April 1851 getrouwd de weleerwaarde heer J. Johnson en L. G. M. van Medenbach Wakker, onze landgenoote.

6de Landhuishoudkundig Congres te Goes.

Aan het verslag van het verhandelde op het Landhuishoudkundig Congres ontleenen wij nog het volgende:

De tweede zitting had plaats Vrijdag den 13den dezer. In deze zitting werd kennis gegeven van eenige ingekomen stukken. Verder werd besloten de stad Leeuwarden aan te wijzen als de plaats, waar het 7de landhuishoudkundig congres zoude worden gehouden.

Hierop zijn gevolgd ongeveer de volgende mededeelingen en beraadslagingen: omtrent de commissie tot onderzoek der middelen om te geraken tot eene verbeterde inrigting der zwengelkooijen; omtrent de commissie tot het beramen van middelen tot vruchtbaarmaking der thans nog onbebouwde gronden aan gemeenten in dit rijk toebehoorende; omtrent de commissie tot onderzoek, of het, ter verbetering van het Geldersche of Veluwschaap, niet wenschelijk ware, dat het met eene betere soort werd gecroiseerd, en zoo ja, welke soort tot deze croisering het meest geschikt zoude zijn.

Zaturdag den 14den Junij, des middags te 12 uur, nadat te 9 uur de laatste bijeenkomst der onderscheidene afdeelingen had plaats gehad, werd de laatste algemeene vergadering van het congres gehouden. Na den afloop der werkzaamheden werd die vergadering en daarmede het geheele zesde congres door den voorzitter gesloten met eene aanspraak, die door den hoogleeraar *van der Boon Mesch* op eene hartelijke wijze werd beantwoord.

Z. M. heeft, tijdens Hd. verblijf te Goes, benoemd tot kommandeurs der orde van de Eikenkroon de hoogleeraren *van der Boon Mesch* en *Ackersdijk*, en den heer *C. Vis*, alsmede tot ridders dier orde, de heeren mr. *van der Meer Mohr*, burgemeester van Goes, en *I. G. J. van den Bosch*, burgemeester van Kattendijke.

De heer *Vis*, president der Zeeuwsche maatschappij van landbouw, werd met de insignia der orde, volgens bepaald verlangen van Z. M., op het feestmaal van het congres vereerd. Ook ontving hij bij die gelegenheid van de leden der provinciale commissie van landbouw en van de straks genoemde maatschappij, een' fraai bewerkten zilveren beker ten geschenke.

Koffij-thee of Thee-koffij.

Ten gevolge der chemische ontdekking, dat de bladeren van den koffijboom dezelfde stof als die des theebooms bevatten, ofschoon zij in die des eenen koffeïne, in die des anderen theïne heet, heeft dr. Gordon, te Londen, voorgeslagen eerstgenoemde bladeren even als die der thee te droogen en op gelijke wijze te bezigen, zoodat men waarschijnlijk deze koffij-thee of thee-koffij weldra in den handel zal zien komen.

Kerknieuws.

Leeuwarden, 16 Junij. De weleerw. zeer gel. heer *H. de Vries*, van Oudewater naar de Hervormde gemeente te dezer stede beroepen, heeft gisteren avond zijne intree-rede gehouden naar aanleiding van Hand. V vs. 42, na alvorens bevestigd te zijn door den weleerw. heer *H. L. Vinke*, die bij die gelegenheid tot tekst gekozen had Matth. 28 vs. 20.

INGEZONDEN STUKKEN.

Algemeene Vereeniging tegen het Pauperisme.

Eerste Verslag van de Algemeene Vereeniging tegen het Pauperisme bij de arbeidende klassen van den minder gegoeden stand. Groningen 1851.

Thans is in het licht verschenen het *eerste* verslag van de laatste vereeniging, die in het philanthropische Groningen, provincie en stad, is tot stand gekomen ten behoeve en nutte der groote maatschappelijke levensvraag: de stuiting zoo veel mogelijk van 't toenemende Pauperisme. Die vereeniging is tevens de eerste van dien *algemeenen* aard in Nederland; en het is diensvolgens gewis nuttig en wenschelijk te dezer plaatse daarop de algemeene aandacht te vestigen, ten einde de goede zaak zoo doende worde bevorderd. Het is toch ook hier waar, dat bekendheid met het waarlijk goede de hoofdvoorwaarde is van de deelneming daaraan, en de beste grond van allen, om op de meest algemeene medewerking te kunnen en te mogen rekenen.

In de inleiding tot dit eerste verslag, waarin wij de geschiedkundige ontwikkeling der vereeniging vinden uiteengezet, komt onder anderen het volgende voor:

„De zoogenoemde philanthropie, of de zucht, om door bepaalde bemoeijingen en inrigtingen het maatschappelijk welzijn en vooral het stoffelijk en geestelijk belang van de minder gegoede volksklasse te bevorderen, behoort tot de opmerkelijke teekenen, waardoor zich onze leeftijd onderscheidt. De oorzaken van die zucht zijn welligt niet verre te zoeken." (*Wij* gaan deze hier echter voorbij.)

„Een en ander heeft veroorzaakt," — zoo vervolgt het verslag — „dat er zich in onderscheidene oorden van ons vaderland, vroeger en later, *vereenigingen* vormden van meer gegoede ingezetenen; die geheel vrijwillig de minder vermogende volksklasse te hulp kwamen. Men oordeelde te regt, dat men vereenigd krachtiger zou kunnen werken en dat men daarenboven de algemeene belangstelling dan nog meer zou opwekken, daar men toch doorgaans niet onverschillig blijft voor datgene, waaraan men opoffering van geld en moeite besteedt. Zoo werden er ook in de provincie *Groningen* onderscheidene plaatselijke vereenigingen opgerigt.

„Aan de grenzen tusschen de provinciën *Groningen* en *Friesland* bestaan zoodanige inrigtingen, n.l. die van *Marum*, verdeeld in drie afdeelingen, *Marum*, *Nuis* en *Niebert*; die van *Opënde* en eene dergelijke te *Surhuisterveen* (in Friesland), welke het eerst de behoefte gevoelden en uitspraken aan meer verband tusschen de onderscheidene vereenigingen. Zij hielden dus in den zomer van 1850 eene zamenkomst van besturende leden uit de inrigtingen, te *Marum* en in deszelfs omstreken gevestigd, en dezen voegden zich naauwer te zamen, behoudens de onafhankelijkheid en zelfstandige werking van elke afzonderlijke vereeniging. Wat in haar kleineren omvang zoo goed gelukt was, wilden zij thans meer algemeen beproeven, en daarom deden zij door de heeren J. F. Obbes, K. Hofkamp en D. Terpstra de onderscheidene vereenigingen in de provincie *Groningen*, alsmede de bijzondere personen, die belang in de zedelijke en stoffelijke verheffing van de minder gegoede standen stellen, uitnoodigen tot het bijwonen van eene vergadering in de stad Groningen op den 26sten November 1850"....

Deze vergadering werd bijgewoond door ruim 30 heeren, uit onderscheidene oorden van deze provincie, en velen hunner deelden toen berigten mede nopens hetgeen in *hunne* gemeente werd gedaan ten behoeve en nutte der mindere standen.

Aangenaam was de indruk, dien deze onderscheidene mededeelingen op allen maakten, daar er toch ruimschoots uit bleek, dat er van zoo vele zijden, op zoo velerlei wijze, ijverig en dikwijls met een gunstig gevolg gewerkt werd aan de opbeuring van stoffelijk en geestelijk verarmende natuurgenooten.

Na eene zeer belangrijke discussie werd vervolgens door den heer Terpstra, namens de vereenigingen te *Marum*, *Opënde* en *Surhuisterveen*, het volgende bepaalde voorstel aan de vergadering gedaan:

„1) Om bij meerderheid van stemmen te beslissen, of men eene poging zal doen tot daarstelling van een doelmatig verband tusschen allen, die het welzijn van den arbeidenden stand door vermeerdering van werkzaamheid, spaarzaamheid en zedelijkheid trachten te bevorderen? En zoo ja,

„2) Of men van oordeel is, dat die poging daarin bestaan zal, dat men een genootschap, of hoe men het noemen moge; tusschen die allen trachte op te rigten?

„3) Dat men in dit geval eene commissie benoeme, aan welke alle voorbereidende werkzaamheden, die op de inrigting daarvan betrekking hebben, worden opgedragen, om die werkzaamheden op eene volgende vergadering aan het oordeel der leden te onderwerpen; en dat men zulk eene vergadering vaststelle in de lente des volgenden jaars."

Na de wisseling van eenige denkbeelden besloot de vergadering eenparig:

het denkbeeld van zulk een op te rigten genootschap of algemeene vereeniging voorshands goed te keuren;

de nadere regeling der inrigting op te dragen aan een voorloopig algemeen bestuur;

tot dit bestuur te benoemen de heeren Blaupot ten Cate, Terpstra en een door het algemeen diaken-gezelschap te *Groningen* nader aan te duiden lid; terwijl later als zoodanig is aangewezen de heer mr. W. de Sitter, voorzitter bij gemeld gezelschap;

en eindelijk, om, na oproeping door dit voorloopig bestuur, eene nadere algemeene vergadering te houden.

Diensvolgens hield zich het voorloopig bestuur gedurende den winter van 1850—1851 bezig met de zeer belangrijke, maar geenszins gemakkelijke taak, aan hetzelve opgedragen. Nadat zij hun concept-reglement, waarin de hoofd-denkbeelden voor zulk een inrigting werden opgenomen, hadden vastgesteld, deden zij eene uitnoodiging tot eene tweede vergadering op den 9den Mei 1851.

Na eenige andere mededeelingen en werkzaamheden werd in deze vergadering, die weder ijverig was bezocht, voorlezing gedaan van het concept-reglement, 'twelk vervolgens door den voorzitter in eene daarbij gevoegde memorie werd toegelicht, en eindelijk articulatim voorgedragen, aan de beoordeeling der vergadering onderworpen. De uitslag was, dat de meeste artikels zonder, en eenige, na gehoudene discussiën, met deze of gene wijziging werden goedgekeurd.

Bij dit reglement — uit hetwelk wij hier (wegens plaatsgebrek) zelfs geen uittreksel kunnen leveren, maar dat in zijn geheel in het verslag voorkomt — was gevoegd en is ook in het verslag opgenomen eene *toelichting*, welke werd voorgedragen door den voorzitter, namens de commissie, en hoofdzakelijk strekt, om het doel der vereeniging en de middelen, die zij zou wenschen aangewend te zien, nader en juister te doen kennen. Tot regt verstand van de gronden, waarop het reglement steunt en van de bepalingen daarin voorkomende, is de kennisneming van deze belangrijke toelichting onmisbaar. Wij verwijzen daaromtrent tot het verslag, waar dat stuk van bl. 23—35 te vinden is, maar kunnen niet voorbij, hier een gedeelte van het slot der toelichting op te nemen: „De strijd tegen het Pauperisme is een harde en moeijelijke strijd, niet alleen voor hen, die door de verarming als door een stroom worden medegesleept, maar ook voor ons, die bij dien stroom als aan den oever staan, genegen en gereed, gelijk wij ons gevoelen, om te helpen. Hard en moeijelijk valt dat somwijlen; want vele van die drenkelingen willen zich niet eens op eene geschikte wijze laten helpen; en anderen staan daarbij op den wal, die liever toeschouwers, maar toch ook beoordeelaars, dikwijls niet van de zachtste beoordeelaars, blijven en zeggen: zoo gaat het toch niet; en inderdaad zijn ook alle middelen, die aangewend worden, niet even doeltreffende, en velen zullen ons wel volgen in de nederige bekentenis, dat ons wel eens deze of gene poging is mislukt.

„Maar al wagen wij ook eenige moeite en inspanning in zulk een zwaren strijd; al doen wij ook een beroep op krachten en pogingen, die in gewone tijden dikwijls sluimeren, wij bevinden ons niet in een gewonen tijd. Wij staan, als met opgeheven aangezigt, tusschen het verledene en de toekomst. Vele der zaden, die in de tweede helft van deze eeuw zullen ontkiemen, zijn reeds in hare eerste helft gelegd. Wij, mannen van den tegenwoordigen tijd, wij kunnen er zoo veel aan toedoen, om den groei van het goede zaad boven het onkruid in de maatschappelijke zamenleving te bevorderen, al is er ook Één, die den wasdom geeft; al is er ook veel, dat onbereikbaar blijft voor onze goede bedoelingen. Maar al ware het dan ook alleen, om elkander soms, bij zoo vele moeijelijkheden, eens weder moed in te spreken, ook dan nog zou zulk eene algemeene vereeniging, gelijk deze, hare nuttigheid hebben. Daar is echter meer. Wij zullen immers elkander gaarne willen inlichten, zoo veel wij kunnen; gaarne eendragtig willen werken, met die menschenliefde, die steeds als een karaktertrek van de Nederlandsche natie is beschouwd. Dan zal ook hier eendragt magt kunnen maken; en wij willen vertrouwen, dat de Vader, die zegen gebiedt, waar de liefde woont, dat de Heer, die rijken en armen beiden heeft gemaakt, opdat zij elkander zouden ontmoeten met een broederlijken zin, onze zwakke pogingen genadig aanschouwe en ons werkzaam doe wezen tot steun en welzijn van onze medemenschen!"

Ten slotte nog één woord. Het hoofddoel van deze onze mededeeling was, zoo als we boven reeds aanstipten, aan de talrijke menschenvrienden in stad en lande eenige nadere kennis te verschaffen aangaande de hier pas tot stand gebragte algemeene vereeniging, ten einde daardoor haren bloei te bevorderen.

Die bloei wordt oogenblikkelijk, zeker en krachtig bevorderd, indien — waaraan wel niet te twijfelen valt — nog een grooter getal van vereenigingen of bijzondere personen als gewone of buitengewone leden bij de vereeniging zich aansluiten.

Deze algemeene aansluiting nu mag gewis met grond worden verwacht, omdat het hier geldt eene zaak en een doel, zoo naauw verbonden met het welzijn van deze stad, van deze provincie, van het geheele vaderland. Bekend met den liefdadigen geest der bewoners van Nederland in het algemeen, en met den ijverigen en werkzamen aard der ingezetenen van stad en lande onzer provincie in het bijzonder, om weldadige instellingen, zoo veel mogelijk, krachtig te bevorderen, doet het bestuur, aan het slot van het verslag, dan ook teregt een beroep op den goeden geest van werkzame liefde van al onze ingezetenen, opdat allen met vereenigde pogingen, als ware vrienden des vaderlands en der lijdende menschheid in ons midden, een dam trachten op te werpen tegen de dreigende vloeden van het Pauperisme. De Allerhoogste verleene daartoe genadig Zijnen zegen!

Indien de naamlooze schrijver van het artikel over den Zuidlaarder Mac-adamweg, in de *Groninger Courant* van den 17den Junij ll., zoo loijaal is zijnen naam op te geven,

zal de ondergeteekende dien schrijver aantoonen, dat bij in eene dwaling verkeert, en daardoor tevens het publiek bewijzen, dat het reeds aangehaalde schrijven voor het grootste gedeelte, en wat den ondergeteekende betreft geheel onwaarheid bevat.

GRONINGEN, 19 Junij 1851.

Mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Junij, kapt. *Schuring* Egberdina Anna, van Livorno; *Pinksterboer* Gesina, van Lissabon; *Zwanenburg* Onderneming, van Bordeaux; *Brouwer* Agina Undina, van Koningsbergen; *Hazewinkel* Harmina, *Hazewinkel* Onderneming en *Zoutman* Geertruida, alle drie van Dantzig; *Scheeve* Adrianus en Willem, van Delfzijl. — Te Texel den 16 Junij, *Scherpbier* Jeltina, van Cette; *van der Veer* jonge Antje, van Londen; *Kamminga* de 3 Gebroeders Sikkens, van Sunderland. — In het Vlie den 14 Junij, *de Vries* vr. Alida, van Koningsbergen; *Fenenga* Wilmina Catharina, van Stockton; *de Boer* Willem, van Drobach; *de Boer* Zeelust, van Oudsoen. — Te Helvoet den 14 Junij, *de Jonge* Arentina Jacoba, van Arensburg; den 15den *Pronk* Gezina Jantina, *Ebeling* Anna Hendrika en *Tap* Maria Beerta, alle drie van Riga; *Schuur* jonkvr. Elisabeth, van Memel; *van der Wal* Geerdina, van Libau; den 16den *Snuit* vr. Elisabeth, van Londen. — Te Brielle den 15 Junij, *Brouwer* Lumiena, van Riga. — Te Vlissingen den 15 Junij, *de Jong* vr. Martha, van Koningsbergen. — Te Batavia den 5 April, *Trip* Libra, van Boston; is den 13den dito naar Samarang verzeild; den 17den *de Boer* Henrica, van Pekalongan. — Te Straat Sunda den 30 Maart, *Muntendam* Willem I, van Batavia n. Amsterdam. — Te Banjoewangie den 13 Maart, *Kleve* Lourens Koster, van Pasaroeang. — Te Baltimore den 29 Mei, *Engelsman* Bernardus, van Rotterdam. — Te Lissabon den 5 Junij, *Klok* Hunderen, van Amsterdam. — Te Londen den 14 Junij, *de Boer* Eduard, van Patras. — Te Waterford den 11 Junij, *Mulder* Feika Jantina, van Vigo. — Te Leith den 12 Junij, *Ketelaar* Jantina Hendrika, van Amsterdam. — Te Hamburg den 13 Junij, *Nieland* Hoop en Liefde en *Emmelkamp* Annechiena, beide van Amsterdam; den 16den *van Laaten* de 3 Gezusters, van Emden. — Te Bremerhaven den 13 Junij, *de Haan* Alida, van Weener; *Visser* Tietje, van Hamburg; *Oosterhuis* vr. Janna, van Groningen. — Te Travemunde den 13 Junij, *de Boer* Magrietha Jantina, van Petersburg. — Te Dantsig den 10 Junij, *Schreuder* Sijlina Titia, van Delfzijl; *Scherpbier* de 5 Gebroeders, van Holland; den 11den *Visser* Trientje, van Amsterdam; *Ellens* Lammechiena en *van der Wouden* Gesina Gesina, beide van Groningen; *Kuipers* de 5 Gezusters, van Aarhuus; *Koster* Martha Elisabeth, van Liverpool. — Te Pillau den 10 Junij, *de Weerd* Pieter, van Hamburg; den 11den *Pronk* Roelina, van Rendsburg. — Te Abo den 7 Junij, *Oostra* Annechiena, van Bremen. — Te Archangel den 31 Mei, *Smit* Morgenster, van Londen; den 2 Junij *Buning* Tehto Ljubim, van Schiedam; den 4den *Schuur* Alida Elizabeth, van Amsterdam. — Te Stockholm den 10 Junij, *Siccama* Eeltje, van Hamburg. — Te Koppenhage den 12 Junij, *Boerhave* Arendina Elisabeth, van Bayonne. — Te Tonningen den 13 Junij, *Jonker* Anna Catharina, van Bremerhaven n. Stettin; *Bekkering* Catharina Annegina, van Harburg n. Dantzig; *Wolkammer* Eenige Broeder, van Bremen n. Stettin; *de Jong* Catharina Cornelia, van Amsterdam n. Koningsbergen.

Binnengekomen te Helvoet den 16 Junij, kapt. *Smit* Dorothea Henriette, van Newyork; den 17den *de Weerd* de Flecken Jeuwer, van Pernau. — Te Vlissingen den 16 Junij, *Hazewinkel* Geertruida, van Bordeaux; *de Jong* Gesina Jantina, van Koningsbergen. — Te Marseille den 13 Junij, *Hansens* Neerlands Welvaren, van Amsterdam. — Te Londen den 14 Junij, *Jonker* Janneke en *Kwint* Johanna Gesina, beide van Groningen. — Te Gravesend den 15 Junij, *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Amsterdam. — Te Lynn den 13 Junij, *Kwint* Jantina, van Flensburg.

Vertrokken van Amsterdam den 13 Junij, kapt. *Kuiper* Meinsina, naar Gothenburg; den 16den *Pik* Maria Aurelia, naar Dublin. — Van Texel den 15 Junij, *Visser* Hoop, naar Londen. — Uit het Vlie den 13 Junij, *Duif* jonge Duif, naar Petersburg; *de Boer* Concordia, naar Memel. — Van Helvoet den 15 Junij, *Kuiper* Catharina Johanna, naar Petersburg. — Van Batavia den 30 Maart, *Gorter* Johanna Maria Christina, naar Panaroekan; den 20 April *Lauwens* Hendrika, naar Rotterdam. — Van Nickerie den 27 April, *de Boer* Helena Catharina, naar Amsterdam. — Van Royan den 9 Junij, *Hazewinkel* Geertruida, naar Antwerpen. — Van Liverpool den 11 Junij, *Zeven* Eisina Jantina, naar Stettin. — Van Bremerhaven den 13 Junij, *Dirks* Sjouke en den 14den *Kramer* Fennegina, beide naar Groningen. — Van Bolderaa den 7 Junij, *van der Laan* Jacoba Alida, naar Elseneur. — Van Kroonstad den 5 Junij, *Koning* Gesina, naar Amsterdam; *Prins* Helke Prins, naar Leeuwarden; den 7den *Oldenburger* Catharina Cornelia, naar Helsingör. — Van Hamburg den 14 Junij, *Zelling* Gesina en *de Winter* Catharina, beide naar Koningsbergen. — Van Dantsig den 12 Junij, *Kuiper* de 5 Gezusters, *Scherpbier* de 5 Gezusters en *van der Woude* Gesina, alle 5 naar Amsterdam. — Van Tonningen den 13 Junij, *Bolhuis* Gesiena, van Wismar n. Amsterdam.

ELSENEUR, 10 Junij. Het schip *Zeevaart*, kapt. Landeweer, van Rotterdam naar Petersburg, is, na op de reede door eene Engelsche schooner te zijn aangezeild en daardoor de fokkemast verloren te hebben, alhier de haven gekomen om te repareren.

De Nederlandsche kof *Anna en Mietje*, kapt. Hazewinkel, van Newcastle met steenkolen en eenige ankers en kettingen naar Zwolle, is, volgens brief van het Nieuwe Diep van den 17den Junij, dien morgen door schrale wind in de nabijheid van de vuurtoren van Kijkduin gestrand en zit zeer hoog.

ZOUTKAMP, 18 Junij. Binnengekomen den 15den kapt. *Sahlfeld* Essakoff (stoomboot), van Luik n. de Elve. — Vertrokken den 15den *de Groot* Jacoba Johanna, naar Noorwegen; *de Ruiter* Vriendschap, naar Riga; *Bakker* de jonge Tijs en *Bekkering* Gesina, beide op avontuur.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

13 Junij. Pekelder, Catharina, van Koningsbergen n. Engeland.
Nieveen, Jacoba Catharina, van Petersburg n. Hull.
Prins, Odila Maria, van Petersburg n. Londen.
Blouw, Gezina, van Petersburg n. de Noordzee.
Douwes, Aquarius, van Memel n. Gloucester.
Brouwer, Aurora, van Stettin n. Leer.
Klasen, Antje, van Dantzig n. Brussel.
De Wind den 13den Z., Z.W.

ELSENEUR, 13 Junij 1851.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 13den tot en met den 19den Junij 1851 zijn te *Groningen* geboren 13 zoons en 10 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 5 ouden en 4 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 17 *Junij.*

TARWE.	Zw. Zaad 64 ℔ f 5,45	Bl. Voer 38 ℔ f 3,00
Oude Bak 72 ℔ f 7,75	Veen 62 » » 5,00	» 40 » » 3,15
Jarige » 70 » » 7,00	» 64 » » 5,30	Zw. Voer 36 » » 2,60
N. Oml. 70 » » 6,60	N. GERST.	» 38 » » 2,80
» » 72 » » 7,00	Winter 52 ℔ f 4,10	» 40 » » 2,90
» Old. 68 » » 6,00	» 54 » » 4,30	BOONEN.
» » 70 » » 6,40	» 56 » » 4,60	Paardeb. f 5,25,40,60
» » 72 » » 6,80	Zomer 56 » » 4,25	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» 58 » » 4,50	Gr. Gort p. m. f 7,25, 60
N. Inlands. 62 ℔ f 4,45		
» » 64 » » 4,85	Knobbe 60 » » 4,65	Par. 100 N. ℔ f 10,50 a f 14
» » 66 » » 5,25	» 62 » » 4,90	
O. » 68 » » 5,50	N. HAVER.	Koolz. f 8,50 a f 9,50
» » 70 » » 5,80	Dikke 38 ℔ f 2,95	Zomerz. f
N. BOEKWEIT.	» 41 » » 3,15	G. Mosterdz.
Gr. Zand 62 ℔ f 5,35	» 44 » » 3,45	Raapol. p. v. f 30,50
64 » » 5,65	» 47 » » 3,70	Prijs der Boter:
66 » » 5,95	» 50 » » 3,95	1ste soort f 23
	Bl. Voer 36 » » 2,85	2de » - 21,50 a f 22

Tarwe vond meer vraag en wederom hooger verkocht. — Rogge en Boekweit wederom wel zoo aangenaam. — Gerst vond mede voor pelders goede kooplust en ruim vorige prijzen besteed. — Dikke en Voerhaver prijshoudende; Zwarte Voer iets lager afgegeven. — Boonen wel zoo goed te plaatsen. — Gort meer ter veil en goed prijshoudend. — Koolzaad niet in omgegaan.

ROTTERDAM, 16 *Junij*. Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond heden bij redelijken aanvoer tot eene verhooging van 40 Cts genegen koopers, zoo ter verzending als consumtie: goede en puike f 7,50 a f 8; Mindere f 6,50 a f 7,40; gezolderde Jar. dito f 7,75 a f 8,25; Roode soorten weinig ter veil en mede tot verhoogde prijzen: 163, 164 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 270, f 280; 162 ℔ dito f 255, f 260, f 265; 164 ℔ dito f 265, f 268, alles naar kwaliteit: 160 ℔ jar. Kleefsche f 255, f 260; 162 ℔ Cubanka f 255; 160 ℔ Fransche f 250; en in entr.: 158 ℔ jar. Rijn f 235. — Rogge hooger: Overm. Zeeuwsche en Vlaams. f 5,90 a f 6,30; voorts 153 ℔ Wolgast f 180, f 185; 148 ℔ Fransche f 172; 150 ℔ Koningsb. f 172, f 175; 150 ℔ Wittinne f 172; 150 ℔ Wolgast f 174; 147 ℔ Fransche f 172; 148 ℔ Pruissische f 165; 143, 144 ℔ Arch. f 153, f 155; 145 ℔ Cours. f 165; 140 ℔ do. Riga f 150; 143 ℔ Petersb. f 155. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 10 Cents hooger: Winter f 4,30 a f 4,60; dito Zomer f 4 a f 4,20. — Haver 10 cts. hooger: Zeeuws. en Inl. Korte f 3 a f 3,70; dito Lange f 2,70 a f 3,30. — Boekweit: op 140 ℔ N. Noordbrab. f 195, f 198, f 200; dito Rijn f 193, f 200; jarige Bredasch f 197; N. Vlaams. f 186, f 188; dito grofgranige Fransche f 150, f 155, f 160; fijngranige dito f 145; Frans. f 145, f 147. — Erwten: Zeeuws. Groene f 5,75 a f 7,50; Gelders. Graauwe f 9 a f 11,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte f 8,50 a f 10; dito Bruine f 9,50 a f 12,50; dito Paardenboonen, 30 cents hooger: f 5 a f 5,30. — Koolzaad: puik Overm. 51½ p. vl.; Zeeuwsch van 47 tot 51½ p. vl.

Van den 17den. Tarwe: in entrepot 160/2 ℔ jar. Hoogl. Kleefsche f 250, 157/2 ℔ j. Rijn f 240; 155/2 ℔ Rijn f 223, en in consumtie 159/2 ℔ witb. Poolsche f 300; 160/2 ℔ oude Hoogl. Kleefs. f 265; 162/2 ℔ Kubanka f 250. — *Rogge*: 159/2 ℔ Wolgast f 185; 148/2 ℔ Koningsb. f 170, f 175; 145/2 ℔ Wittinne f 170; en 143/2 ℔ n. Revel te Delftshaven f 164. — *Lijnzaad*: 109, 110 ℔ Calcutta f 325.

AMSTERDAM, 16 *Junij*. Vriesche Boter f 34 à f 36; Kuijnder f 34 à f 35; Kamper f 31 à f 33; Deventer dito f 22 à f 26; Zwolsche f 26 à f 28.

AMSTERDAM, 18 *Junij*. Tarwe iets hooger verkocht. In entr.: 129 ℔ Rijn f 250; 128 ℔ dito f 247 aan de Zaan. In cons.: 130 ℔ b. Pools. f 292, f 295; 131 ℔ roodb. dito f 285; 127 ℔ dito f 275. — Rogge ruim prijsh.; in entr.: 120 ℔ Turks. f 145; 119 ℔ Odessa f 153; 118 ℔ dito f 151; in cons.: 122, 124 ℔ Pruis. f 170, f 176; 121 ℔ dito f 168; 112 ℔ gedr. f 140. — Gerst zonder handel. — Boekweit prijsh.: 122 ℔ Amersf. f 205; 114 ℔ Holst. f 170 aan de Zaan; 120 ℔ jar. dito f 180. — Nog verkocht: 114 ℔ grove Fransche Boekweit f 148.

Koolzaad prijsh.: Elve 51½ p. vl.; op 9 vat dadelijk en in Sept. en Oct. 55 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering prijsh.: op 6/w. f 32,75; Vlieg. f 31,75; Sept. f 32,25; Oct. f 32,25 a 50; Nov. f 32,50; Dec. f 32,50 a 75; Mei f 33,50 a 75 — f 33,75. — Lijnolie op 6/w. f 34,25; Vlieg. f 33,25. — Hennepolie op 6/w. f 36,25; Vlieg. f 35,25.

LONDEN, 16 *Junij*. Heden heeft inl. en vreemde Tarwe eene prijsverhooging van 1 a 2 sh. ondervonden. Gerst sonteneerde zich op de vorige notering. Haver heeft bij kleinigheden de vorige prijzen bedongen. Boonen en Erwten waren wel zoo duur.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

LONDEN, 16 *Junij*. De handel is loom; goede kalveren zijn gevraagd, maar kunnen hoogstens 4/ bedingen. Van Duitschland en Holland waren aangevoerd: 349 runderen, 188 kalveren, 2110 schapen en 24 varkens.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 18 *Junij*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 58, 58 1/16, 58; Dito Certific. 3 pCt. 68¼, 68 5/16, 68¼; Dito Dito 4 pCt. 88 11/16, 88¾, 88⅝; O. I. Leening 4 pCt. 87⅞; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 88⅝; Handel-Maatschappij 109⅜; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCt. 91½; Aand. Holl. Spoorw. Maatschappij 59. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 48¼, 48⅜, 48 5/16. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 52 3/16, 52¼, 52¼. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. 15 3/16, 15¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 15¼, 15⅜, 15 5/16; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 15 3/16, 15 1/8; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 35 3/16; Coup. Ardoins 8⅛, 8 3/16; Passive 6; Fransche Uitgest. 5⅞. — PORTUGAL, te Londen, 5 pCt. 33⅞, [illegible]; Dito Dito 4 pCt. 33⅛, 33 3/16, 33 3/16. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105⅝; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 104⅞; Certific. 4½ pCt. 98¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 88⅜, 88 13/16, 88¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88 7/16, 88½; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 88⅝. — POLEN, Certific. 4 pCt. 77⅞, 77½; Dito Aand. met Loten fl. 500 f 150⅜. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 71¾, 72 5/16; Dito Nieuwe 2½ pCt. 38, 38 1/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 77¼, 77⅜, 77 5/16; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 79½, ¾; Dito 4 pCt. 63¼; Denem. 5 pCt. 100 11/16; Braz. 5 pCt. 91¼, ½, ½; Mexik. 5 pCt. 31¾, 13/16, ¾; Peru 5 pCt. 86½; Venez. 3 pCt. 32½.

Van onze binnenl. fondsen waren heden Integralen en 3 pCts. iets minder vast, 4 pCts. prijshoudend.

Van vreemde effekten waren Spaansche 5 pCts. bij eenige affaire een weinig flaauwer. In de overige soorten was geene verandering.

Portugesche iets aangenamer.

Oostenrijksche bij eenigen handel in nieuwe 5 pCts. meer aangeboden.

Mexik. waren insgelijks tot verminderde prijzen verkrijgbaar.

Overigens leverde de markt niets belangrijks op.

Brazil. 1824 v. 200 £ 89½, ¾; Bl. Gr. Coup. f 17/32.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 58 a 1/16; Ard. a 510 £ 15 5/16 a ⅜; Binnenl. 3 pCts. 35 3/16; Metall. 5 pCt. 72¼ a 5/16.

ADVERTENTIEN.

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op VRIJDAG den 20sten Junij 1851, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS. — RAADPLEGING over de PUNTEN van BESCHRIJVING, enz.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

*** **VERGADERING** van de **AFDEELING** voor ***OOFT-*** en ***TUINBOUW***, op DINGSDAG den 24sten Junij 1851, des namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS, in de Poelestraat te *Groningen* — TENTOONSTELLING, door de Leden, van VOORTBRENGSELEN van OOFT- en TUINBOUW.

P. TRESLING, *Secretaris.*

OPENLIJK ZANGFEEST,

van de **LIEDERTAFEL *ONDERDENDAM***, begeleid door **MUZIJK**, op **MAANDAG den 23sten**, in plaats van op Woensdag den 25sten Junij 1851, des namiddags te 3 uur.

DK. VAN SETTEN, SR.

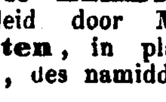

De **gewone jaarlijksche HARDDRAVERIJ** te ***BEDUM*** zal plaats hebben **voetstoots** op ZATURDAG den 19den Julij 1851.

G. VENEMA.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER THALIA ECKRINGA, geliefde Echtgenoot van

G. B. HEDDEMA.

FINSTERWOLDE, 18 Junij 1851.

*** Heden overleed ons Zoontje FIJPKO, ruim drie jaren oud.

HOOGEZAND, 14 Junij 1851.

H. VAN CALCAR.
A. VAN CALCAR-ROMKES.

*** Heden overleed, tot mijne droefheid, mijne geliefde Echtgenoot FENKE WESTERHUIS, in den ouderdom van ruim 49 jaren.

GRONINGEN, 17 Junij 1851.

J. L. NIEBORG.

*** Aan verval van krachten overleed heden, ruim drieëntachtig jaren oud, onze hartelijk geliefde Moeder en Grootmoeder ANNA GEERTRUIDA HOFSTEDE, Weduwe van den Heer CORNELIS PHILIPPUS DE GROOT.

Treurende om het gemis der waardige Vrouw, zijn wij tevens dankbaar, haar zoo lang bezeten te hebben en haar te kunnen naoogen, waar de Heer is, dien zij liefhad.

GRONINGEN, 18 Junij 1851.

Uit aller naam:
D. A. DE GROOT.

Eenige kennisgeving.

BEKENDMAKING.

Het **PLAATSELIJK BESTUUR** van de GEMEENTE ***MIDWOLDA*** verwittigt mits deze het PUBLIEK, dat, zoo mogelijk, nog in den loop van dit jaar zal worden overgegaan tot het UITBESTEDEN en LEGGEN van een' ***KUNST-GRINDWEG*** door de GEMEENTE, lang **6,923** Ellen.

MIDWOLDA, 16 Junij 1851.

Het Plaatselijk Bestuur voornd:
D. E. DE JAGER.
Ter ordonnantie van hetzelve:
G. ENGELS.

Woensdag den 25sten Junij

e.k., VERKOOPING vóór en in het BOELHUIS in de Gelkingestraat, van **MEUBELAIRE en HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, BEDDEGOEDEREN, een GOUDEN HOROLOGIE en tien ZILVEREN DITO, DITO TABAKSDOOZEN en SIGARENKOKER, een uitmuntend DRAAISTEL, en voorts door kwitering van affaire eene groote hoeveelheid **GALANTERIEN**, THEEBLADEN, twee fraaije PENDULEN en eene partij **MAHONIEHOUTEN GOEDEREN**, te veel om te detailleren, en eindelijk eene partij **MANUFAKTUREN**. Te bezien DINGSDAG namiddag van 3 tot 6 uur.

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op DINGSDAG den 24sten Junij 1851, des namiddags precies te 2 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Middelstum*, publiek bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING** en annexe **HUT**, geteek. no. 32, met STOOKHUT, en de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 42 B., 62 R., 30 E. uitmuntend *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur f 135 — 00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 47 R. *Land*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur f 6 — 00; alle staande en gelegen te *Westerwijtwert*, toebehoorende aan de Weduwe JAN EVERS STEENHUIS en hare Kinderen.

De halve Koopschat kan, naar 4 pCt. tot Renten des jaars, in gebruik van den Kooper, onder Hypotheek, verblijven. — De Voorwaarden zullen 3 dagen bevorens ten Huize van Verkoop en deze met de Aankomstbrieven ten Kantore van voornoemden Notaris ter inzage voorliggen.

NB. Op DONDERDAG den 3den Julij zullen de VELDVRUCHTEN, op VRIJDAG en ZATURDAG den 4den en 5den Julij 1851, de LEVENDE HAVE, BOEREN- en MELKENKAMERSGEREEDSCHAPPEN verkocht worden, telkens te 1 uur te beginnen. — Alles breeder bij Aanslagbiljetten omschreven.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

BOELDAG.

Op WOENSDAG den 25sten Junij 1851 en volgenden dag, telkens des namiddags te 1 uur, gedenkt de Weduwe J. A. KOL, aan hare Boerenplaats te *Ten Boer*, **BOELDAG** te houden van 6 PAARDEN, 30 oude en jonge RUNDEREN, 2 ZWIJNEN, 40 SCHAPEN en LAMMEREN, 3 VELDWAGENS, 2 EIDEN, 2 PLOEGEN, 2 WIPKARREN en alle andere BOERENGEREEDSCHAPPEN, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, MOBILIA ENZ. — Den eersten dag de Levende Have.

J. H. GLAS.

BOELDAG.

Op WOENSDAG den 2den Julij 1851 en volgenden dag, telkens des namiddags te 2 uur, gedenkt de Weduwe AZING K. RIETMA, aan hare Boerenplaats te *Immerwolde*, onder *Ten Boer*, **BOELDAG** te houden van 40 oude en jonge RUNDEREN, 6 beste PAARDEN en 60 SCHAPEN en LAMMEREN; voorts 7½ Bunder HAVER, 30 Bunders extra best TOPGRAS en 40 Bunders ETGROEN en WEIDLAND. — Den eersten dag de Levende Have.

J. H. GLAS.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer Mr. H. L. WIJCHGEL VAN *LELLENS*, op ZATURDAG den 5den Julij 1851, des namiddags precies te twee uur, ten Huize van den Kastelein H. A. GEERTSEMA, te *Woldendorp*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene kapitale BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van *Hoven*, *Singels* en daarbij behoorende *Polderlanden* en *Dijk*, te zamen groot 51 Bunders, 72 Roeden, staande en gelegen te *Finsterwolder Polder*, zullende jaarlijks op Martini tot vaste huur doen f 950 — 00, dusver in gebruik bij E. A. J. BUSSCHER.

II. De VASTE BEKLEMMING van 7 B., 75 R., 50 E. *Land*, mede aldaar gelegen, zullende tot huur doen f 150 — 00.

III. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van het *Hof*, den *Tuin* en opstrekkende Heerd *Land*, daarbij behoorende, te zamen groot 11 B., 88 R., 30 E., staande en gelegen in de *Binnen-AE*, in gebruik bij BEREND G. MESTJE, zullende tot huur doen f 160 — 00.

IV. De VASTE BEKLEMMING van 5 B., 41 R., 80 E. *Land* en *Dijk*, op den *Oostwolder Polder* gelegen, zullende tot huur doen f 90 — 00.

V. De VASTE BEKLEMMING van 4 B., 98 R., 80 E. *Land*, mede aldaar gelegen, zullende tot huur doen f 80 — 00.

VI. De VASTE BEKLEMMING van 8 B., 81 R., 10 E. *Land* en *Dijk*, te *Finsterwolder Polder* gelegen, zullende tot huur doen f 165 — 00.

VII. 1 B., 13 R., 20 E. EIGEN LAND, te *Nieuwolda* gelegen.

VIII. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 23 R., 10 E. *Land*, in twee stukken onder *Woldendorp* gelegen, zullende tot huur doen f 25 — 00.

IX. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 04 R. *Land*, mede aldaar gelegen, zullende tot huur doen f 20 — 00.

X. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 29 R., 10 E. *Land*, mede aldaar gelegen, zullende tot vaste huur doen f 25 — 00.

XI. Eene BEHUIZING met de VASTE BEKLEMMING van het *Erf* en den *Tuin*, staande en gelegen in de *Binnen-AE*, zullende tot huur doen f 10 — 00; en

XII. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 62 R., 40 E. *Land*, onder *Woldendorp* gelegen, zullende tot huur doen f 30 — 00.

De Verkoop-Conditiën liggen van heden af ter lezing ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

LANDVERHURING.

Op nader te bepalen tijd en plaats, gedenkt de ondergeteekende te verhuren: eenige Bunders **TOPGRAS**, gelegen bij *Ruischerbrug*, afkomstig uit de Nalatenschap van wijlen den Heer R. B. v. L., te *Foxhol*; voorts eenige stukken hiervan om te **Bouwen**, voor den tijd van drie jaren. — Nog eenige Bunders **LAAG LAND**, om te **Hooijen**, gelegen te *Woldma*, herkomstig van den Heer BENNEMA, te *Smilde*.

R. E. BUITER, Cichoreifabrikant te *Zuidlaren*.

VOOR SPOTPRIJZEN

wordt het restant van **SCHOENEN** en **LAARZEN**, waarmede de ondergeteekende is uitgepakt, finaal **UITVERKOCHT**, en wel als volgt: Heeren Stoffen Schoenen f 2,10, Dito Lakensche en met Leder omzet f 2,70, Dito Dito met Knoopjes f 3,00, Gelakte Heeren Schoenen f 3,00, Gewaste Mans Schoenen f 1,40, Vetlederen Dito f 1,00, Dames Laarzen in alle kleuren f 1,40, Dito Strikschoentjes f 1,00, Dito Goudlederen Dito f 1,20, Dito Gelaktlederen Dito f 1,10, Dito Gewastlederen Dito f 0,90, Dito Vetlederen Dito f 0,80, Stoffen Vrouwen Schoenen f 0,80.

Verder voorzien van nog **JONGENS-** en **MEISJESWERK**, alles voor spotprijzen.

A. VAN DER NOOT,
Uitgepakt voor de laatste acht dagen bij TIDDENS, in de *Korenbeurs* alhier.

G. COPINGA,

aan de Groote Markt, heeft op nieuw ontvangen: een assortement beste ZIJDEN en KATOENEN **PARAPLUIES**, welke tegen de goedkoopste prijzen zullen worden verkocht, en waarmede bovengenoemde zich vriendelijk in de begunstiging van het geëerde Publiek aanbeveelt.

Beste PATENTSTIJFSEL,

à 22½ Cts., en beste **PATENTSTIJFSEL**, vermengd met echte **PRINSESSE BLAAUWSEL**, alzoo tot dadelijk gebruik geschikt, à 27½ Cents de 5 Oncen, voor Winkeliers en Slijters tegen verminderde prijzen, is te bekomen bij P. VAN DER LINDEN, aan de Groote Markt, bij den Martinitoren, te *Groningen*.

Aan de ***WIS-*** en ***ZEEVAARTKUNDIGE SCHOOL*** te *Harlingen* wordt, tegen November aanstaande, gevraagd: een **ONDERWIJZER**, volledig bekwaam om ONDERWIJS in de ***WIS-*** en ***ZEEVAARTKUNDE*** te geven.

Zij, die tot deze Betrekking genegen zijn, adresseren zich, ter nadere inlichtingen, franko aan *Commissarissen* van gedachte School, onder opgave van naam, woonplaats, ouderdom en wat verder dienstig wordt gerekend.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.